

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U ZENICI
Broj: 43 0 P 232307 23 P
Zenica, 29.11.2024. godine

Općinski sud u Zenici, sudija Ivana Baković-Jukić, u pravnoj stvari tužitelja: 1. D.-V-A. iz Z., ul., 2. Š.M.iz B., ul. ... 3. R.H.iz Z., ul., 4. M.S.iz Z., ul., 5. M. E. iz V., ul., 6. B.-A.S.iz V.,, 7. M.A.iz Ž., ..., 8. K.DŽ.iz G., ul., svi zastupani po punomoćnicima Čolaković Emiru i Dragoljić Nini, advokatima iz Zenice, protiv tuženog Federacija BiH, Vlada Federacije BiH, koju zastupa Federalno pravobranilaštvo, ul. Alipašina broj 6/14, Sarajvo, radi utvrđivanja, zaštite i otklanjanja diskriminacije i naknade štete, vrijednost spora 36.571,15 KM, nakon glavne rasprave održane dana 30.10.2024.godine u prisustvu tužiteljica Š.M.i B.-A-S., lično i punomoćnice tužitelja, Nine Dragoljić, advokata iz Zenice i zakonskog zastupnika tuženog, Federalnog pravobranitelja Dujić Jakova, donio je dana 29.11.2024. godine sljedeću

P R E S U D U

Odbija se kao neonovan tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrdjuje se da su odredbe Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH („Službene novine F BiH" br.45/10, 111/12, 20/17) i to član 20. u tabelarnom dijelu, poglavlja V i VII (koeficijent 4,85 za pomoćnika i 4,50 za šefa unutrašnje organizacione jedinice) diskriminirajuće za tužioce posmatrajući koeficijente drugih državnih službenika koji obavljaju iste ili slične poslove kao skupina poreznih rukovodećih službenika. Ovim odredbama se vrši direktna diskriminacija u odnosu na radna mjesta koja su navedena u I,II,III i IV dijelu tabelarnog pregleda tog člana, jer je tužiocima- kao pomoćnicima Porezne uprave i šefovima unutrašnjih organizacionih jedinica određen značajno manji koeficijent u odnosu na tu skupinu.

Utvrdjuje se da je tuženi donošenjem Odluke broj: 1067/2022 od 14.07.2022. godine o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi Federacije BiH izvršio indirektnu diskriminaciju prema tužiteljima na način da je utvrdio poseban dodatak na plaću skupini zaposlenika koji su zaposleni u IT Sektoru Porezne uprave, pobliže nabrojana radna mjesta u samoj odluci, a da to istvremeno nije učinio u odnosu na tužitelje, čime nije ispoštovao Zaključak Parlamenta FBiH.

Nalaže se tuženom da tužiteljima na ime naknade štete isplati ukupno iznos od 94.814,62 KM od čega:

Tužiteljici D.-V-A.za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine novčani iznos od 12.107,33 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiteljici Š.M.za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine novčani iznos od 13.048,96 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiocu R.H. za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine novčani iznos od 12.107,28 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiteljici M.S.za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine novčani iznos od 12.130,87 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiteljici M.E. za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine novčani iznos od 12.107,32 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiteljici B.-A.S.za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine novčani iznos od 12.107,30 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiocu M.A. za period od 01.02.2023.godine do 03.06.2024.godine novčani iznos od 9.098,25 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiteljici K.DŽ.za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine novčani iznos od 12.107,31 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana“.

Sud se oglašava stvarno nenadleženim za odlučivanje o zahtjevu tužitelja kojim se traži da se obaveže tuženi da preduzme neophodne mjere u skladu sa Zaključkom Parlamenta FBiH 01- 02-1332/21 od 28.04.2022.godine

kako bi se prestalo sa kršenjem prava prema tužiteljima, te kako bi se jednako postupalo prema tužiteljima s ciljem otklanjanja sistemske dugogodišnje diskriminacije, te se tužba u tom dijelu odbacuje.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka u iznosu od 23.266,20 KM, kao neosnovan.

Obavezuju se tužitelji da tuženom nadoknade troškove postupka u iznosu od 2.400,00 KM, sve u roku od 30 dana.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelji su ovom sudu dana 14.07.2023. godine podnijeli tužbu protiv tuženog, radi radi utvrđivanja, zaštite i otklanjanja diskriminacije i naknade štete. U tužbi se navodi da su tužitelji zaposlenici Federalnog ministarstva finansija Porezna uprava Federacije BiH, Sarajevo te obavljaju sljedeće poslove: Tužiteljica D.-V.S., Šef odsjeka za prinudnu naplatu -Porezna uprava Federacije BiH, Kantonalni porezni ured Zenica, počev od 01.02.2020.g., sa koeficijentom za obračun plaće 4,50. Mjesečna neto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM. Koeficijent za radno mjesto istog ranga — Šefa unutrašnje organizacione jedinice u Sektoru za informacione tehnologije (4,50) sa dodatkom od 30% iznosi 5,85, te shodno navedenom šefovi odsjeka u sektoru za IT imaju osnovnu neto platu u iznosu od 2.370,79 KM. U odnosu na radno mjesto istog ranga u Sektoru za informacione tehnologije - Šefa unutrašnje organizacione jedinice (Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema, Odsjek za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Odsjek za podršku procesu fiskalizacije, Odsjek za podršku Jedinstvenog sistema) koji sa dodatkom od 30% na osnovnu neto platu prima 2.370,79 KM/mjesec za obavljanje poslova istog ranga tužilac prima manje 547,00 KM mjesečno (što čini razliku u plati kada se Šefu Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema obračuna dodatak na platu od 30%). Na godišnjem nivou tužitelj za isto radno mjesto istog ranga prima manje 6.564,00 KM. Nakon dodatka od 30% na osnovni koeficijent Šefu Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema isti iznosi 5,85 (veći je za 1,35 u odnosu na tužiočev za isto radno mjesto istog ranga u organu državne službe). Kada bi se tužiteljici D.-V-A.priznao dodatak od 30% na osnovnu neto platu ista bi bila obračunata u iznosu od 2.370,79 KM/mjesec, što je za 547 KM više u odnosu na platu koju tužiteljica ima samo zato što je Šef odsjeka koji nije u Sektoru za informacione tehnologije.

Tužiteljica Š.M.postavljena na radno mjesto Rukovodilac kantonalnog poreznog ureda-pomoćnik direktora u Poreznoj upravi Federacije BiH- Kantonalni porezni ured Bihać sa koeficijentom 4,85 osnovu kojeg ima neto mjesečna primanja u iznosu od 2.117,40 KM. U odnosu na radno mjesto istog ranga u Sektoru za informacione tehnologije Rukovodioca Sektora za informacione tehnologije koji sa dodatkom od 30% na osnovnu neto platu prima 2.555,18 KM/mjesec za obavljanje poslova istog ranga tužiteljica prima manje 589,65KM mjesečno (što čini razliku u plati kada se Rukovodiocu Sektora za informacione tehnologije obračuna dodatak na platu od 30%). Na godišnjem nivou tužiteljica za isto radno mjesto istog ranga prima manje 7.075,80 KM. Nakon dodatka od 30% na osnovni koeficijent Rukovodioca Sektora za informacione tehnologije isti iznosi 6,30. Osim toga, kao pomoćnik direktora Porezne uprave Federacije BiH tužitelj je diskriminisan i po samom Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH i to na način da mu za poslove istog radnog mjesta odnosno iste ili slične poslove ne pripada ista osnovna plaća po vrsti i stepenu stručne spreme, kao drugim zaposlenicima u organima vlasti u Federaciji BiH koji obavljaju iste ili slične poslove. S tim u vezi, tužitelj je odabrao jedan primjer sistemske diskriminacije iz Zakona (a ima ih više) odnosno jedno radno mjesto kao primjer, a radi se o radnom mjestu pomoćnika direktora zapovjednik zatvorske policije iz člana 48. Zakona sa koeficijentom 5,20, a koji obavlja iste odnosno slične poslove kao u tužitelj za koje poslove je potrebna ista stručna sprema VSS i isti broj godina radnog iskustva -5 godina. Nejasno je na osnovu čega je zakonodavac predvidio veći koeficijent za čak 0,35 u odnosu na rukovodioca pomoćnika direktora u Poreznoj upravi.

Tužitelj R.H.postavljen na radno mjesto Šef odsjeka u Poreznoj upravi Federacije BiH- Kantonalni porezni ured Zenica Odsjek za edukaciju i registraciju sa koeficijentom za obračun plaće 4,50, počev od 01.01.2014.g. Mjesečna neto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM. Koeficijent za radno mjesto istog ranga - Šefa unutrašnje organizacione jedinice u Sektoru za informacione tehnologije (4,50) sa dodatkom od 30% iznosi 5,85, te shodno navedenom šefovi odsjek u sektoru za IT imaju osnovnu neto platu u

iznosu od 2.370,79 KM. U odnosu na radno mjesto istog ranga u Sektoru za informacione tehnologije — Šefa unutrašnje organizacione jedinice (Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema, Odsjek za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Odsjek za podršku procesu fiskalizacije, Odsjek za podršku Jedinstvenog sistema) koji sa dodatkom od 30% na osnovnu netto platu prima 2.370,79 KM/mjesec za obavljanje poslova istog ranga tužilac p ima manje 547,00 KM mjesečno (što čini razliku u plati kada se Šefu Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema obračuna dodatak na platu od 30%). Na godišnjem nivou tužilac za isto radno mjesto istog ranga prima manje 6.564,00 KM. Nakon dodatka od 30% na osnovni koeficijent Šefu Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema i ti iznosi 5,85 (veći je za 1,35 u odnosu na tužiočev). Kada bi se tužiocu priznao dodatak na 30% na osnovnu neto platu ista bi bila obračunata u iznosu od 2.370,79 KM/mjesec, što je za 547 KM više u odnosu na platu koju tužilac ima samo zato što je šef odsjeka koji nije u Sektoru za informacione tehnologije.

Tužiteljica M.S., postavljena na radno mjesto Šef Odsjeka u Poreznoj upravi Federacije BiH - Kantonalni porezni ured Zenica (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50, počev od 01.01.2014.g. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM. Koeficijent za radno mjesto istog ranga - Šefa unutrašnje organizacione jedinice u Sektoru za informacione tehnologije (4,50) sa dodatkom od 30% iznosi 5,85, te shodno navedenom šefovi odsjeka u sektoru za IT imaju osnovnu netto platu u iznosu od 2.370,79 KM. U odnosu na radno mjesto istog ranga u Sektoru za informacione tehnologije - Šefa unutrašnje organizacione jedinice (Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema, Odsjek za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Odsjek za podršku procesu fiskalizacije, Odsjek za podršku Jedinstvenog sistema) koji sa dodatkom od 30% na osnovnu netto platu prima 2.370,79 KM/mjesec za obavljanje poslova istog ranga tužiteljica prima manje 547,00 KM mjesečno (što čini razliku u plati kada se Sefu Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema obračuna dodatak na platu od 30%). Na godišnjem nivou tužiteljica za isto radno mjesto istog ranga prima manje 6.564,00 KM. Kada bi se tužiteljici priznao dodatak na 30% na osnovnu neto platu ista bi bila obračunata u iznosu od 2.370,79 KM/mjesec, što je za 547 KM više u odnosu na platu koju tužiteljica ima samo zato što je Šef odsjeka koji nije u Sektoru za informacione tehnologije.

Tužiteljica M.E., kći Z., postavljena na radno mjesto Šef Porezne ispostave Breza- Kantonalni porezni ured Zenica, u Poreznoj upravi Federacije BiH (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50, počev od 01.01.2022.g. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM. Koeficijent za radno mjesto istog ranga — Šefa unutrašnje organizacione jedinice u Sektoru za informacione tehnologije (4,50) sa dodatkom od 30% iznosi 5,85, te shodno navedenom šefovi odsjeka u sektoru za IT imaju osnovnu netto platu u iznosu od 2.370,79 KM. U odnosu na radno mjesto istog ranga u Sektoru za informacione tehnologije — Šefa unutrašnje organizacione jedinice (Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema, Odsjek za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Odsjek za podršku procesu fiskalizacije, Odsjek za podršku Jedinstvenog sistema) koji sa dodatkom od 30% na osnovnu netto platu prima 2.370,79 KM/mjesec za obavljanje poslova istog ranga tužilac prima manje 547,00 KM mjesečno (što čini razliku u plati kada se Šefu Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema obračuna dodatak na platu od 30%). Na godišnjem nivou tužilac za isto radno mjesto istog ranga prima manje 6.564,00 KM. Nakon dodatka od 30% na osnovni koeficijent Šefu Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema i ti iznosi 5,85 (veći je za 1,35 u odnosu na tužiočev). Kada bi se tužiteljici priznao dodatak na 30% na osnov u neto platu ista bi bila obračunata u iznosu od 2.370,79 KM/mjesec, što je za 547 KM više u odnosu na platu koju tužiteljica ima samo zato što je šef odsjeka koji nije u Sektoru za informacione tehnologije.

Tužiteljica B.-A.S., kći S., postavljena na radno mjesto Šef Porezne ispostave Visoko, Kantonalni porezni ured Zenica u Poreznoj upravi Federacije BiH (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50, počev od 08.11.2021.g. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM. Koeficijent za radno mjesto istog ranga - Šefa unutrašnje organizacione jedinice u Sektoru za informacione tehnologije (4,50) sa dodatkom od 30% iznosi 5,85, te shodno navedenom šefovi odsjeka u sektoru za IT imaju osnovnu netto platu u iz osu od 2.370,79 KM. U odnosu na radno mjesto istog ranga u Sektoru za informacione tehnologije - Šefa unutrašnje organizacione jedinice (Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema, Odsjek za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Odsjek za podršku procesu fiskalizacije, Odsjek za podršku Jedinstvenog sistema) koji sa dodatkom od 30% na osnovnu netto platu prima 2.370,79 KM/mjesec za obavljanje poslova istog ranga tužilac p ima manje 547,00 KM

mjesečno (što čini razliku u plati kada se Šefu Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema obračuna dodatak na platu od 30%). Na godišnjem ni ou tužilac za isto radno mjesto istog ranga prima manje 6.564,00 KM. Nakon dodatka od 30% na osnovni koeficijent Šefu Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema i ti iznosi 5,85 (veći je za 1,35 u odnosu na tužiočev). Kada bi se tužiteljici priznao dodatak na 30% na osnovnu neto platu ista bi bila obračunata u iznosu od 2.370,79 KM/mjesec, što je za 547 KM više u odnosu na platu koju tužiteljica ima samo zato što je Šef odsjeka koji nije u Sektoru za informacione tehnologije. Tabela sa pregledom zaposlenika po radnim mjestima i zaposlenika Sektora za IT u tabeli ispod, sa razlikama u plati za svako radno mjesto (osnovni koeficijent, osnovna netto plata i sa dodatkom od 30% za IT).

Pravni osnov tužbenog zahtjeva se sastoji u zahtjevu tužitelja da se utvrdi diskriminacija rukovodećih državnih službenika iz člana 6. Zakona o državnoj službi FBiH, a u vezi sa članovima 10. i 12. istog zakona. U tu kategoriju spadaju rukovodioci Kantonalnih poreznih ureda-pomoćnici direktora Porezne uprave FBiH, pomoćnici direktora u Središnjem uredu Federacije BiH, šefovi odsjeka i ispostava, dakle rukovodeći službenici i ostali državni službenici zaposleni u Poreznoj upravi FBiH, među koje spadaju i tužioci, u odnosu na druge rukovodeće i ostale službenike u drugim federalnim organima i institucijama, a sve u skladu sa odredbama Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH” broj: 59/09 i 66/16). U pitanju su radna mjesta pomoćnika rukovodioca organa državne službe i šefa unutrašnje organizacione jedinice u Poreznoj upravi FBiH, federalni nivo Vlasti. Naime, diskriminacija u odnosu na ovu skupinu državnih službenika je nastala prvobitno donošenjem Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH („Službene novine FBiH” broj: 45/10, 111/12, 20/17) i to na način daje kod određivanja koeficijenata radnih mjesta potpuno zanemarena složenost, odgovornost i težina poslova koje obavljaju rukovodeći i drugi službenici porezne uprave-tužioci, u odnosu na druge državne službenike. Iako je Zakonom o državnoj službi propisana potpuna jednakost u pogledu radnih mjesta sistematizovanih u Poreznoj upravi FBiH kao federalnom organu uprave koji se nalazi u sastavu Federalnog ministarstva finansija potpuno nelogično je učinjena diskriminacija u Zakonu o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH. U tom zakonu i to u članu 3. Načela za utvrđivanje visine plaće u stavu prvom utvrđeno je osnovno načelo kod određivanja plaće u državnoj službi odnosno za isto radno mjesto mora se predvidjeti ista plaća. To dalje znači da svi zaposlenici, a naročito državni službenici u organima Vlasti Federacije koji obavljaju poslove istog radnog mjesta tj. obavljaju iste ili slične poslove imaju pravo na istu osnovnu plaću po vrsti i stepenu stručne spreme. Ako se uzme u obzir ovo osnovno načelo, onda je u daljim odredbama potpuno suprotno toj intenciji određena manja plaća za najteža radna mjesta odnosno rukovodeći kadar u poreznoj upravi tužioce. Tako je članom 9. Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH između ostalih određen i koeficijent Federalnog pravobranioca 7,60, njegovom zamjeniku 7,00. Po opisu i težini ovih radnih mjesta onako kako su ista opisana i sistematizovana u odnosu na težinu, složenost i vrstu posla koji obavljaju rukovodeći kadrovi u poreznoj upravi nema nikakve razlike. Odnosno radi se o istim ili sličnim poslovima za koje je predviđena isti stepen stručne spreme. Ako tome dodamo činjenicu da je Porezna uprava FBiH organ od značaja za javnu sigurnost onda rukovodeći kadar porezne uprave može imati samo iste ili veće koeficijente od prethodno pomenuta dva radna mjesta. Dalje, članom 18. istog zakona je propisano da državni službenik ima pravo na plaću koja odgovara radnom mjestu na koje je postavljen, što vidi kao slijeđenje osnovnog načela iz člana 3. zakona odnosno ista plaća za iste ili slične poslove. I pored ovog načelnog pravila potpuno nepravедно i diskriminacijski se u članu 20. zakona određuju različiti koeficijenti koji opet idu na štetu poreznih službenika-tužitelja. Tako potpuno nelogično i neobjektivno isti koeficijent u tabeli Platni razredi i koeficijenti za državne službenike ima radno mjesto direktora Federalne porezne uprave i predsjedavajućeg Odbora državne službe za žalbe ili veći koeficijent od direktora Porezne uprave Osim federalnog pravobranioca i njegovog zamjenika ima i sekretar doma Parlamenta ili Sekretar Vlade. Navedeno ističe se kao primjer diskriminacije, ali budući da je predmet tužbenog zahtjeva diskriminacija pomoćnika i šefova unutrašnjih organizacionih jedinica porezne uprave to će se dalje ukazati na diskriminaciju u odnosu na iste. Tako je već pomenutim članom 20. redni broj V određen koeficijent za pomoćnike u poreznoj upravi kao federalnog organa uprave koji se nalazi u sastavu ministarstva finansija od 4,85, a šefove unutrašnjih organizacionih jedinica 4,50. Iako su poslovi ovih radnih mjesta u poreznoj upravi prema pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta studijsko-analitički i stručno-operativne po grupi poslova, dok po svojoj složenosti spadaju u grupu najsloženijih poslova, njima je određen mnogo manji koeficijent nego u odnosu na druge državne službenike koji obavljaju

iste ili slične poslove. Nejasno je kako i na koji način su po vrsti i složenosti te naročito stručnoj spremi i traženom iskustvu teži sljedeći poslovi iz tabele platnih razreza:

- savjetnika u Ustavnom sudu čiji je koeficijent 5,20;
- članova Odbora državne službe za žalbe koeficijent 5,70;
- pomoćnik rukovodioca federalnog organa uprave 5,7
- sekretar federalne upravne organizacije 5,70;
- predsjedavajući Odbora državne službe za žalbe 6,20;

Pomoćnici direktora tj. rukovodioci Kantonalnih poreznih ureda u nekim uredima rukovode sa više od 150 zaposlenika, obavljaju najsloženije poslova koji ni na koji način nisu manje složeni ni po vrsti, a naročito po obimu u odnosu na prethodna radna na mjestima sa mnogo većim koeficijentima. U istoj ravni su i poslovi šefova unutrašnjih organizacionih jedinica. I pored navedene diskriminacije Vlada je nastavila sa daljnjom sistemskom diskriminacijom poreznih rukovodećih kadrova i to svojom Odlukom broj: 1067/2022 Od 14.07.2022. godine, Odluka o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi Federacije BiH. Naime, pravni osnov za donošenje ovakve odluke sadržanje u odredbi člana 12a. Zakona o Poreznoj upravi FBiH, a kojom odredbom je dato ovlaštenje Vladi Federacije BiH da na prijedlog Federalnog ministarstva finansija-financija utvrdi radna mjesta sa posebnim uvjetima rada i procentom posebnog dodatka za te poslove.

Navedenoj odluci prethodio je Zaključak Parlament Federacije BiH kojim je naloženo Vladi Federacije BiH da u roku od 60 dana donese Odluku kojom će se otkloniti nepravda i diskriminacija prema rukovodećim službenicima porezne uprave. Osim toga, tim zaključkom je također naloženo Vladi FBiH da u skladu sa preporukama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) u narednom periodu uskladi platne razrede i koeficijente za poreznu upravu FBiH kroz izmjene i dopune Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti FBiH. Iz navedenog zaključka je potpuno jasno i nedvosmisleno od strane najvišeg zakonodavnog tijela FBiH ukazano na dugogodišnju i sistemsku diskriminaciju koja se vrši prema Poreznoj upravi i njenim zaposlenicima. I pored ovakvog Zaključka Parlamenta Federacije BiH resorno ministarstvo sačinjava prijedlog, a Vlada na osnovu istog donosi Odluku kojom se još više produbljuje postojeća diskriminacija, a istom odlukom stvara i novi vid diskriminacije naročito u odnosu na rukovodioce i šefove. Do navedene diskriminacije dolazi na način da još jedna kategorija, osim inspektora koji i do sada potpuno nelogično imaju veću plaću od rukovodioca, sada i informatičari tj. Stručni savjetnik-sistem inženjeri imaju veće plaće od rukovodioca i šefova. To praktično znači da zaposlenik koji je podređen svom šefu i od njega prima upute i naloge za rad ima veću plaću i to za 30% od svog šefa. Da apsurd bude veći navedenom Odlukom je dodatak od 30% dat i nižim platnim razredima ove struke, pa tako ovaj dodatak ima i Viši stručni suradnik administrator baze podataka, Stručni suradnik-programer i sl. To dalje znači da sa ovim dodatkom se vrši diskriminacija u odnosu na sve uposlene, a naročito šefove i rukovodioce. Naime, kao obrazloženje za dodatak na plaću za ova radna mjesta navodi se u članu 1. te Odluke, da posebni uslovi rada postoje zbog povećane odgovornosti za upravljanje i sigurnost cjelokupnog informacionog sistema porezne uprave, između ostalog i nad podacima koji se smatraju poreznom tajnom, što je apsolutna neistina. Po Zakonu o poreznoj upravi FBiH odredbama člana 3. Stav 4. je dato pojmovno određenje porezne tajne, a zatim je u članu 7. istog zakona obligatorno propisana obaveza čuvanja porezne tajne za sve zaposlenike. To znači da informatičari nemaju nikakav ekskluzivitet u pogledu čuvanja porezne tajne kako se to pogrešno i nespretno navodi u odluci. Dakle, svi zaposlenici Porezne uprave su dužni voditi računa o podacima koji predstavljaju poreznu tajnu, a ne samo ova skupina poreznih službenika. Prava istina o tome zašto je ova skupina dobila dodatak na plaću leži u činjenici da je veći broj zaposlenika ove Skupine u posljednje vrijeme zbog male plaće tj. systemske dugogodišnje diskriminacije po tom osnovu napustio poreznu upravu. Navedena činjenica je potvrđena u obrazloženju pomenutog Zaključka parlamenta koji nije proveden, a kojem se naglašava da je na desetine IT stručnjaka napustilo poreznu upravu u 2021. godini. Vlada Federacije BiH je svojom Odlukom broj: 1067/2022 od 14.07.2022. godine počinila indirektnu diskriminaciju prema svim zaposlenicima, a naročito prema skupini rukovodilaca i šefova, u koju skupinu spadaju tužitelji. Ako je Parlament Federacije svojim Zaključkom nesporno utvrdio da je skupina rukovodilaca i šefova diskriminisana, onda je Vlada očigledno diskriminirala tu skupinu ovom odlukom. Daje to tako ukazuju i opisi poslova koje obavljaju ove skupine zaposlenika, pa tako po Pravilniku o sistematizaciji u dijelu sistematizovanih radnih mjesta nalazi se radno mjesto-Stručni savjetnik sistem inženjer po opisu poslova radi se o najsloženiji poslovima iz osnovne

djelatnosti porezne uprave, pa je predviđena VSS stručna sprema tehničkog smjera, položen stručni upravni ispit i tri godine radnog staža. S druge strane, za rukovodioca Kantonalnog poreznog ureda je sam opis poslova logično puno širi i odgovorniji, pa tako za razliku od Stručnog savjetnika-sistem inženjera koji između ostalog „nadgleda rad sistema i predlaže hardver inženjerima izmjene u cilju poboljšanja performansi sistema” rukovodilac između ostalih poslova po svom opisu „organizuje i prati aktivnosti prijema i obrade poreznih prijave poreznih obveznika i obveznika uplate doprinosa” što samo kod ovog slučaja predstavlja ogromnu razliku u količini i obimu posla koja je neuporediva, a da ne se govori o odgovornosti. Dalje, ako se poredi opis poslova šefa unutrašnje organizacione jedinice, na primjer šefa ispostave koji prema opisu poslova obavlja između ostalih i sljedeće poslove: „potpisuje pripremljene akte iz djelokruga rada porezne ispostave; naloge za plaćanje, prekršajne naloge, zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, izvještaje o osnovama sumnje da je počinjeno krivično djelo itd”, sa opisom poslova Stručnog savjetnika-sistem inženjer opet je očigledna ogromna razlika, kako u količini i obimu, tako i sa aspekta odgovornosti. Kada je u pitanju radno i profesionalno iskustvo kod rukovodioca KPU je propisano najmanje pet godina radnog iskustva, dok za šefa ispostave se predviđa četiri godine radnog iskustva. Akose uporedi radno mjesto Stručni suradnik-programer koji je spornom i diskriminirajućom odlukom VIade dobio 30% onda je diskriminacija još vidljivija, pa tako za ovu poziciju je predviđena jedna godina radnog iskustva. Ako se uporedi plaća Stručnog savjetnika-sistem inženjer računajući dodatak od 30% dobije se sljedeća situacija:

- Plaća rukovodioca KPU iznosi 1.965,53KM
- Plaća šefa unutrašnje organizacione jedinice-šefa inspekcije uz dodatak iznosi 2.370,79KM
- Plaća stručnog savjetnika-sistem inženjer-uz dodatak i nosi 2.160,00KM
- Plaća federalnog poreznog inspektora uz dodatak iznosi 2.265,00KM
- Plaća šefa unutrašnje organizacione jedinice iznosi 1.823,69KM

Iz navedenog proističe očigledna razlika u plati koja je posljedica prvo diskriminirajućih odredbi Zakona o platama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH, a naročito je izraženo i očigledna Odlukom Vlade Federacije BiH. Nakon očigledno diskriminirajuće Odluke plata rukovodioca KPU koji rukovodi cijelim uredom i nadređeni je šefu inspekcije kao i drugim šefovima unutrašnjih organizacionih jedinica je manja za cijeli 405,26KM, dok je plata šefa unutrašnje organizacione jedinice npr. šefa ispostave Zenica manja za cijelih 441,74KM od federalnog poreznog inspektora. Dalje, navedenom Odlukom je stručni savjetnik-sistem inženjer dobio veću plaću od rukovodioca KPU za 194,53KM, a od šefa unutrašnje organizacione jedinice za nevjerovatnih 336,04KM. Pravilnikom o sistematizaciji je ispostava predviđena kao osnovna unutrašnja organizaciona jedinica u poreznoj upravi i tom smislu je temelj poreznog sistema u kojem se obavljaju najvažniji i najveći dio poslova poreze uprave odnosno bez poreznih ispostava bio bi nemoguće efikasan i funkcionalan porezni sistem. Zbog navedenog potpuno je apsurdno i krajnje diskriminirajuće da federalni porezni inspektor koji je zaposlenik i nema nikakvih rukovodnih odgovornosti ima veću platu od šefa ispostave za 441,74KM, a stručni savjetnik sistem inženjer već pomenutih 336,04 KM od šefa ispostave, ali i od svog šefa odsjeka. Da je u pitanju indirektna diskriminacija očigledno je iz samih odredbi Zakona, kao što je ranije pojašnjeno, a naročito je to vidljivo kod odluke Vlade, jer naizgled neutralna odredba, pravila i kriteriji iz same odluke dovode u nepovoljniji položaj pomoćnike i šefove porezne uprave u odnosu na druge državne službenika, a naročito u odnosu na IT stručnjake i porezne inspektore. Isplatom manjih iznosa plate zbog utvrđene diskriminacije tužioci trpe štetu koja se ogleda u razlici manje isplaćene plate u odnosu na onu koja bi im pripala daje tuženi postupio po Zaključku Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i pravo na dodatak na plaću utvrdio u odnosu na sve zaposlenike Poreske uprave F BiH među koje spadaju i tužioci. Zbog svega prethodno navedenog tužitelji smatraju da tuženi nije imao zakonski osnov da postupajući po članu 12a. utvrdi, uprkos Zaključku Parlamenta FBiH, da samo ove dvije skupine imaju pravo na poseban dodatak na plaću u iznosu od 30%, što je nesporno diskriminirajuća Odluka u odnosu na sve zaposlenike, a naročito pomoćnike i šefove unutrašnjih organizacionih jedinica, a što jesu tužioci, pa u smislu odredbi člana 12. Zakona o zabrani diskriminacije u BiH podnose ovu tužbu i predlažu Sudu da nakon provedenog postupka donese slijedeću presudu:

Utvrđuje se da su odredbe Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH i to član 20. u tabelarnom dijelu, poglavlja V i VII (koeficijent 4,85 za pomoćnika i 4,50 za Šefa unutrašnje organizacione jedinice) diskriminirajuće za tužioce posmatrajući koeficijente drugih državnih službenika koji obavljaju iste ili slične poslove kao skupina poreznih rukovodećih službenika. Ovim odredbama se vrši direktna diskriminacija

u odnosu na radna mjesta koja su navedena u I, II, III i IV dijelu tabelarnog pregleda tog člana, jer je tužiocima- kao pomoćnicima Porezne uprave i šefovima unutrašnjih organizacionih jedinica određen značajno manji koeficijent u odnosu na tu skupinu.

Utvrđuje se daje tuženi donošenjem Odluke broj: 1067/2022 od 14.07.2022. godine- o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi Federacije BiH izvršio indirektnu diskriminaciju prema tužiteljima na način da je utvrdio poseban dodatak na plaću skupini zaposlenika koji su zaposleni u IT Sektoru Porezne uprave, pobliže nabrojana radna mjesta u samoj odluci, a da to istovremeno nije učinio u odnosu na tužitelje, čime nije ispoštovao Zaključak Parlamenta FBiH.

Obezuje se tuženi da preduzme neophodne mjere u skladu sa Zaključkom Parlamenta FBiH kako bi se prestalo sa kršenjem prava prema tužiteljima, te kako bi se jednako postupalo prema tužiteljima s ciljem otklanjanja sistemske dugogodišnje diskriminacije.

Nalaže se tuženom da tužiteljima na ime naknade štete isplati ukupno imos od 36.571,15 KM od čega:

Tužiteljici D.-V-A.za period od 01.08.22.godine do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6.017,00 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiteljici Š.M.za period od 01.08.2022.godi e do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6.486,15 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiocu R.H. za period od 01.08.2022.g dine do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6.017,00 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate roku od 30 dana.

Tužiteljici M.S.za period od 01.08.2022.g dine do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6.017,00 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiteljici M.E. za period od 01.08.22.godine do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6.017,00 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Tužiteljici B.-A.S.za period od 01.08.22.godine do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6.017,00 KM .sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama počev od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.

Obezuje se tuženi da tužiocima naknadi troškove postupka u roku od 30 dana.

U odgovoru na tužbu tuženi osporava tužbu u cijelosti kao neosnovanu. Prije svega tužena ističe prigovor nenadležnosti suda da u parničnom postupku odlučuje o zahtjevima tužitelja iz tužbenog zahtjeva kao i prigovore nedopuštenosti, neurednosti i nepotpunosti tužbe. Tužitelji tužbom osporavaju propise koji su na pravnoj snazi - Zakon o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH („Službene novine F BiH” br. 45/10, II 1/12, 20/17) i Odluku o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. („Službene novine FBiH” br. 57/22) obzirom da u tužbenom zahtjevu traže da sud utvrdi diskriminaciju učinjenu navedenim propisima, odnosno diskriminirajući karakter dijela odredbi člana 20. navedenog Zakona i diskriminaciju učinjenu navedenom Odlukom kao provedbenim propisom, a sud nije nadležan da u parničnom postupku utvrđuje navodni diskriminirajući karakter propisa, ni navodnu diskriminaciju učinjenu važećim propisima jer je to u isključivoj nadležnosti Ustavnog suda BiH. Za utvrđivanje navodne diskriminacije navodno uzrokovane navedenim propisima (pojedininim odredbama navedenog Zakona i navedenom Odlukom kao provedbenim propisom), odnosno navodni diskriminatori karakter pojedinih odredbi navedenog Zakona i navedene Odluke prethodno bi bilo potrebno preispitivati ustavnost navedenog Zakona ili pojedinih njegovih odredbi, kao i ustavnost navedene Odluke i kompatibilnost istih sa Ustavom BiH i/ili ratifikovanim međunarodnim propisima i konvencijama za šta nije nadležan sud u parničnom postupku jer ocjenu o tome da li je propis, o čijem važenju odluka zavisi, kompatibilan sa Ustavom BiH, Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama te drugim ratifikovanim međunarodnim propisima i konvencijama i da li uzrokuje diskriminaciju daje isključivo Ustavni sud BiH kakav je stav zauzeo i Vrhovni sud F BiH u Odluci br. 65 0 P 829615 20 Spp od 15. 12. 2020.g. (objavljenoj 12. 1. 2021.g. na web stranici tog suda) donesenoj povodom zahtjeva za rješavanje spornog pravnog pitanja iz sličnog predmeta Općinskog suda u Sarajevu br. 65 0 P 829615 20 P (u kojem predmetu se tražilo utvrđivanje diskriminacije učinjene odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom) koja Odluka i stavovi iz iste se svakako mogu i trebaju primijeniti i u ovoj pravnoj stvari. U obrazloženju navedene Odluke Vrhovni sud F BiH između ostalog zaključuje: da je nužno da tužba za utvrđivanje i otklanjanje diskriminacije predstavlja koherentnu i logičnu pravnu cjelinu kojom se može efikasno ostvarivati zaštita od diskriminacije jer sud koji odlučuje o otklanjanju diskriminacije ne može izlaziti iz okvira propisane nadležnosti (str. 6. Odluke), da su sudovi, pri odlučivanju o zahtjevu za utvrđivanje postojanja sistemske diskriminacije, dužni zakone primjenjivati na način na koji se neće kršiti prava iz Evropske konvencije o zabrani diskriminacije, dok ocjenu o tome

da li je zakon, o čijem važenju ta odluka zavisi, kompatibilan sa Ustavom BiH i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama daje isključivo Ustavni sud BiH (str. 4. Odluke), da nema svrhe podnositi zahtjev za otklanjanje sistemske diskriminacije u parničnom postupku ako se takva diskriminacija može otkloniti samo izmjenom zakona (str. 6. Odluke). Stavovi Vrhovnog suda F BiH iz navedene Odluke se svakako mogu i trebaju primijeniti i u ovom konkretnom predmetu, pogotovo jer tužitelji u ovom predmetu nedopušteno osporavaju važeće propise, a da bi se mogla otkloniti navodna diskriminacija i njene posljedice navodno uzrokovane naprijed navedenim propisima potrebno bi bilo da se izmijeni važeći Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH („Službene novine F BiH” br. 45/10, 111/12, 20/17), odnosno njegove pojedine odredbe, kao i navedena Odluka o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 Od 14. 7. 2022.g. („Službene novine F BiH” br. 57/22) ili da isti prestanu da važe i da se donesu novi propisi, za šta također nije nadležan sud u parničnom postupku, pa tužba tužitelja ne predstavlja koherentnu i logičnu pravnu cjelinu za zaštitu od navodne diskriminacije i nema svrhe za podnošenje iste jer se navodna diskriminacija i njene navodne posljedice navodno uzrokovane pojedinim odredbama navedenog Zakona i/ili navedenom Odlukom ne može otkloniti usvajanjem tužbenog zahtjeva tužitelja ili dijela istog već samo izmjenom Zakona, odnosno njegovih pojedinih odredbi i/ili izmjenom navedene Odluke ili prestankom važenja pojedinih odredbi navedenog Zakona i/ili prestankom važenja navedene Odluke ili donošenjem novih propisa, a sud nije nadležan da u parničnom postupku mijenja važeće propise, ni da nalaže izmjenu ili prestanak važenja istih, ni da nalaže donošenje novih propisa. Ovo pogotovo jer je i u naprijed navedenoj Odluci Vrhovnog suda F BiH br. 65 0 P 829615 20 Spp Od 15. 12. 2020.g. zauzet Stav da je nužno da tužba za utvrđivanje i otklanjanje diskriminacije predstavlja koherentnu i logičnu pravnu cjelinu kojom se može efikasno ostvarivati zaštita Od diskriminacije jer sud koji odlučuje o otklanjanju diskriminacije ne može izlaziti iz okvira propisane nadležnosti i da nema svrhe podnositi zahtjev za otklanjanje sistemske diskriminacije u parničnom postupku ako se takva diskriminacija može otkloniti samo izmjenom zakona, odnosno propisa. Tuženi se poziva i na Odluku Ustavnog suda BiH br. AP- 532/21 Od 5. 5. 2021 .g. („Službeni glasnik BiH” br. 34/21) — tačka 53. u kojoj je ponovljen Stav Evropskog suda za ljudska prava da Evropska konvencija ne ide tako daleko da jamči pravni lijek koji omogućava osporavanje zakona države ugovornice pred domaćim organom na osnovu toga da je on suprotan odredbama Evropske konvencije (predmet Pojatina protiv Hrvatske, Vallianatos i dr. protiv Grčke br. 29381/09 i 32684/09 — Stav 94., Roche protiv Ujedinjenog Kraljevstva br. 32555/96 — Stav 137.) koji Stav se može primijeniti u konkretnoj pravnoj stvari. Poziva se i na Odluku Ustavnog suda BiH br. AP- 25/05 Od 20. 12. 2005.g. u kojoj se u tački 39. navodi da se dozvoljava različita primjena zakona u sličnim predmetima ako iza nje stoji razuman i opravdan razlog, a da je to npr. slučaj kada je odluka koja se pobija zakonita i ustavna, te se navodi da čim je odluka zakonita i ustavna, gubi se pravni interes za dokazivanjem diskriminacije i traženjem jednakog tretmana. Također se navodi da takvo tumačenje vodi ograničenju principa zabrane različitog tretmana u smislu principa pravne sigurnosti, ali je u skladu sa principom pravne države iz Elana 1/4 Ustava Bosne i Hercegovine i u takvim slučajevima princip pravne države ima prevagu (vidi Ustavni sud BiH Odluka broj AP-752/04 Od 18. januara 2005. godine, objavljena u "Službenom glasniku BiH" br. 44/05 Od 5. 7 2005.g.). Ni Zakonom o zabrani diskriminacije BiH nije regulisana mogućnost da se pred redovnim parničnim sudom osporavaju propisi koji su na pravnoj snazi i da se preispituje i utvrđuje da li su ti propisi diskriminatorski ili ne. U konkretnoj pravnoj stvari se radi o pitanjima regulisanim važećim propisima Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH („Službene novine F BiH” br. 45/10, 111/12, 20/17) i Odlukom o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. („Službene novine F BiH” br. 57/22) i sud je dužan da primjenjuje te važeće propise, nije nadležan da derogira njihovu primjenu, a zakonska regulativa se može mijenjati samo zakonom u parlamentarnoj proceduri od strane zakonodavnog tijela (Parlamenta F BiH) dok se Odluke Vlade F BiH u vidu provedbenih propisa koje su objavljene u Službenim novinama F BiH mogu mijenjati samo od strane Vlade F BiH u posebnom postupku za donošenje istih. Zakone i druge propise donesene u propisanoj proceduri, a koji su na pravnoj snazi, moraju svi poštovati i primjenjivati, a posebno sudovi sve dok se Zakon ili propis eventualno ne izmijeni ili dok eventualno Ustavni sud BiH ne utvrdi neustavnost ili neusklađenost sa ratifikovanim Konvencijama i drugim međunarodnim propisima, eventualni diskriminatorski karakter istih, ne ostavi rok za usklađivanje i u slučaju neusklađivanja odluči o neprimjenjivosti određenih odredbi ili cijelog Zakona i/ili propisa, što u konkretnom predmetu nije u slučaj. Tužitelji nedopušteno traže da sud krši važeće propise i da odlučuje protivno regulativi iz istih, što sud, saglasno odredbama Člana 3. stav 2. ZPP-a F BiH, ne može dopustiti jer ni jednom Odlukom Ustavnog suda BiH nije ocijenjeno da odredbe Člana 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH, kao i odredbe Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. nisu u skladu sa Ustavom BiH i/ili ratifikovanim konvencijama i drugim međunarodnim propisima i da uzrokuju

diskriminaciju. U svakom slučaju, sve i kada bi Ustavni sud BiH eventualno utvrdio diskriminatorni karakter Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH ili pojedinih njegovih odredbi i/ili Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. to bi važno samo za ubuduće jer Odluke Ustavnog suda BiH nemaju retroaktivno dejstvo. Tužba tužitelja je neuredna i nepotpuna jer je tužbeni zahtjev neuredan i neprecizan, a u prilogu tužbe tužitelji nisu dostavili svu dokumentaciju na koju se pozivaju i koju predlažu kao dokaze. Tužitelji nisu odredili koje bi to neophodne mjere trebala preduzeti tužena, a kako je naprijed navedeno, eventualna diskriminacija uzrokovana propisima bi se mogla otkloniti samo izmjenom ili prestankom važenja propisa ili donošenjem novih propisa za šta nije nadležan sud u parničnom postupku. Također, u tužbenom zahtjevu tužitelji traže neodređeno postupanje u skladu sa nekim Zaključkom Parlamenta F BiH za koji nisu dostavili dokaze da su i kada Zaključak na koji se pozivaju usvojila oba doma Parlamenta F BiH, a dostavljeni „Zaključak” bi se mogao smatrati samo prijedlogom jednog od delegata, dok ni kao prijedlog nije potpisan, ni ovjeren, nema zaglavlja sa nazivima oba doma Parlamenta F BiH, ni broja protokola, ni datuma, pa se ne može smatrati da je usvojen od oba doma Parlamenta F BiH i ne može imati snagu podobnog dokaznog sredstva. Opreza radi, tužena ističe prigovor neblagovremenosti i nedopuštenosti tužbe. Pravo na isplatu plaće i visina plaće su prava iz radnog odnosa, a tužitelji su saznali za platne razrede i koeficijente za određivanje njihove plaće donošenjem Rješenja o postavljenju na radna mjesta i Rješenja o plaći po kojima prema platnom razredu VII sa koeficijentom od 4,50 (iz Člana 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH) plaću primaju I-tužiteljica od 30.01.2020.g. II-tužiteljica od 01.06. 2011.g., III-tužiteljica od 30.12. 2013.g., IV-tužiteljica od 30. 12. 2013.g., V-tužiteljica od 28. 12. 2021.g., i VI-tužiteljica od 29.12.2017.g. „dok prema platnom razredu V sa koeficijentom od 4,85 (iz Člana 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH) plaću prima II-tužiteljica od 01. 06. 2011.g. , pa je tužba od 14. 7. 2023.g. podnesena po isteku roka iz člana 13. stav 4. Zakona o zabrani diskriminacije za I-tužiteljicu, II - tužiteljicu, III-tužiteljicu, IV-tužiteljicu i VI-tužiteljicu. Međutim, za sve tužitelje tužba od 14.07.2023.g. je nedopuštena i neblagovremena prema odredbama člana 12. stav 1. i 2. Zakona o radu jer se radi o plaćama i visinama plaća kao pravima iz radnog odnosa, a tužitelji su državni službenici na koje se primjenjuje Zakon o državnoj službi u Federaciji BiH („Službene novine F BiH” br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 77/06, 34/10, 45/010, 4/12, 99/15, 9/17) kao i Zakon o radu („Službene novine F BiH” br. 26/16, 89/18, 44/22) ukoliko nije u suprotnosti sa Zakonom o državnoj službi u Federaciji BiH. Tužitelji nisu dokazali da su u roku od 15 dana od saznanja za navodnu diskriminaciju — nejednako postupanje tražili zaštitu od poslodavca (F BiH, FMF, Porezne uprave F BiH) — član 12. Stav 1. Zakona o radu i da su u daljem roku od 45 dana podnijeli predmetnu tužbu — član 12. Stav 2. Zakona o radu, a, kako je naprijed navedeno, saznali su za platne razrede i koeficijente za određivanje njihove plaće donošenjem Rješenja o postavljenju na radna mjesta i Rješenja o plaći. Opreza radi, ističe da je tužba nedopuštena i da tužitelji nisu dokazali pravni interes za podnošenje tužbe jer sve i kada bi bilo osnova i mogućnosti da se utvrdi nejednako i diskriminirajuće postupanje prema tužiteljima u tom slučaju se to ne može otkloniti usvajanjem zahtjeva tužitelja iz tužbenog zahtjeva već samo izmjenama važećeg Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH („Službene novine F BiH” br. 45/10, 111/12, 20/17), odnosno njegovih pojedinih odredbi, kao i Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. („Službene novine F BiH” br. 57/22) ili da isti prestanu da važe i da se donesu novi propisi što ne bi imalo retroaktivno dejstvo, dok sud nema nadležnost da u parničnom postupku preispituje i mijenja zakone i druge propise i dužan je da odluke donosi primjenom važećih zakona i propisa (prema stavovima iz naprijed navedenih Odluke Vrhovnog suda F BiH br. 65 0 P 829615 20 Spp od 15. 12. 2020.g., Odluke Ustavnog suda BiH br. AP- 532/21 od 5. 5. 2021.g. i Odluke Ustavnog suda BiH br. AP- 25/05 od 20. 12. 2005.g.). Opreza radi, tužena osporava sve zahtjeve svih tužitelja iz tužbenog zahtjeva kao neosnovane i nedokazane. Kako je naprijed navedeno, nema osnova da tužitelji osporavaju važeće propise - Zakon o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH („Službene novine F BiH” br. 45/10, 111/12, 20/17) i Odluku o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. („Službene novine F BiH” br. 57/22) koji propisi se moraju primjenjivati sve dok su na pravnoj snazi, dok sud nije nadležan da u parničnom postupku utvrđuje navodni diskriminirajući karakter navedenih propisa, ni navodnu diskriminaciju učinjenu navedenim važećim propisima jer je to u isključivoj nadležnosti Ustavnog suda BiH. Odredbama člana 20. važećeg Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH određeni su platni razredi i koeficijenti za određivanje osnovne plaće državnih službenika i I, III, IV, V i VI-tužiteljice kao šefovi unutrašnjih organizacijskih jedinica u Poreznoj upravi F BiH koja je organizaciono u sastavu Federalnog ministarstva finansija su u istom platnom razredu (VII) sa istim koeficijentom (4,50) kao i šefovi unutrašnjih organizacijskih jedinica drugih federalnih organa, a II tužiteljica kao pomoćnica rukovodioca Porezne uprave F BiH koja je organizaciono u sastavu Federalnog ministarstva finansija su

u istom platnom razredu (V) sa istim koeficijentom (4,85) kao i pomoćnici rukovodilaca drugih federalnih organa uprave i federalnih organizacija koji su u sastavu nekog od federalnih ministarstava i među pripadnicima tih istih grupa nema razlika, ni nejednakih platnih razreda i koeficijenata za određivanje plaće, ni diskriminacije, a nema osnova da se tužitelji upoređuju sa drugim grupama i zaposlenicima čija radna mjesta su u drugim platnim razredima i da se izjednačavaju sa drugim platnim razredima jer ne mogu sva radna mjesta državnih službenika, pa ni rukovodećih državnih službenika biti u istom platnom razredu sa istim koeficijentom (npr. pojedini organi kao PU F BiH su u sastavu nekog od federalnih ministarstava, dok su drugi organi i upravne organizacije samostalni, radi se o različitim poslovima iz različitih oblasti, o različitim načinima obavljanja istih, različitim odgovornostima i slično). Posebno se neosnovano i nedokazano tužitelji upoređuju sa Federalnim pravobraniocem i Zamjenicima federalnog pravobranioca jer su tužitelji državni službenici, a Federalni pravobranilac i njegovi zamjenici to nisu (platni razredi i koeficijenti za iste su određeni u potpuno drugoj glavi - II i članu 9. Zakona). Prema odredbama člana 1. Stav 2. Zakona o državnoj službi u F BiH Federalni pravobranilac i njegovi zamjenici nemaju status državnih službenika jer nisu lica postavljena rješenjem na radno mjesto u organ državne službe obzirom da su isti imenovani u skladu sa odredbama član 21. posebnog Zakona o federalnom pravobranilaštvu. Federalno pravobranilaštvo je osnovano posebnim Zakonom o federalnom pravobranilaštvu kao poseban i samostalan organ koji preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Federacije BiH (član 1. Zakona), obavlja poslove zastupanja Federacije BiH i svih njenih organa i tijela koji nemaju svojstvo pravnog lica u sporovima iz različitih oblasti pred sudovima i upravnim organima na području cijele BiH (dok tužitelji obavljaju poslove vezane za njihovu organizacionu jedinicu i porezni ured i to u uredima u svojim sjedištima, a ne i izvan ureda i sjedišta), Federalnog pravobranioca i njegove zamjenike imenuje Premijer uz saglasnost zamjenika Premijera, a imenovanje potvrđuju oba doma Parlamenta F BiH (Član 21. Zakona), pa Federalni pravobranilac i njegovi zamjenici ne spadaju u kategoriju državnih službenika iz Zakona o državnoj službi u F BiH i iz Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH, odredbama Člana 41. stav 2. posebnog Zakona o federalnom pravobranilaštvu je regulisano da visinu plaće Federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika određuje Vlada F BiH koje odredbe nisu stavljene van snage odredbama Člana 69. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH. Neosnovano i nedokazano tužitelji upoređuju svoje plaće, platne razrede i koeficijente sa plaćama za poslove na radnim mjestima iz platnih razreda: II sa koeficijentom 6,20, III sa koeficijentom 5,70 i IV sa koeficijentom 5,20 iz Člana 20. važećeg Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH (kao što navode: savjetnik Ustavnog suda F BiH - 5,20, članovi Odbora državne službe za žalbe - 5 70, pomoćnik rukovodioca samostalnog federalnog organa uprave - 5,70, sekretar samostalne federalne upravne organizacije - 5,70, predsjedavajući Odbora državne službe za žalbe - 6,20) jer se ti poslovi obavljaju sa povećanom odgovornošću u samostalnim federalnim organima uprave, samostalnim upravnim organizacijama i samostalnim pravosudnim organima koji nisu u sastavu nekog drugog federalnog organa, odnosno ministarstva, dok je Porezna uprava F BiH u sastavu Federalnog ministarstva finansija i radi se o različitim poslovima iz različitih oblasti, o različitim načinima obavljanja istih, različitim odgovornostima i slično, a ne mogu sva radna mjesta, pa ni rukovodeća u federalnim organima i organizacijama imati isti platni razred i iste koeficijente. Samo opreza radi, ističe se da se na saradnike i savjetnike u Ustavnom sudu F BiH ne primjenjuje Zakon o državnoj službi u F BiH i Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH prema Presudi Ustavnog suda F BiH br. U-31/18 od 26. 3. 2019.g. („Službene novine F BiH” br. 22/19). Neosnovano i nedokazano tužitelji upoređuju svoje plaće i sa plaćama inspektora, glavnih inspektora i direktora inspeksijskih tijela jer je u članu 23. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH za iste regulisan dodatak na plaću od 20% do 30% od osnovne plaće po osnovu posebnih uslova rada — rada na terenu koji bi se mogao smatrati i rizičnim zbog neposredne kontrole poslovanja kod različitih pravnih lica različitih vlasnika i odgovornih lica, a tužitelji ne dokazuju po kakvim to eventualno posebnim uslovima rada oni obavljaju svoje poslove vezane za njihovu organizacionu jedinicu i porezni ured i to u uredima u svojim sjedištima, a ne i izvan ureda i sjedišta da bi se eventualno i za njihove poslove trebao regulisati dodatak na plaću. Neosnovano i nedokazano tužitelji upoređuju svoje plaće i sa plaćama Zapovjednika zatvorske policije — straže sa koeficijentom 5,20 jer su za iste platni razredi i koeficijenti određeni u potpuno drugoj glavi - IV i Članu 48. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH, a radi se o specifičnim i rizičnim poslovima sa radom pod posebnim uslovima — kontrola, čuvanje i briga o zatvorenicima, dok su, kako je naprijed navedeno, platni razredi i koeficijenti za tužitelje regulisani u drugoj glavi - III i Članu 20. navedenog Zakona, a tužitelji ne dokazuju posebne uslove rada za obavljanje svojih poslova. Neosnovano i nedokazano tužitelji upoređuju svoje plaće i sa plaćama radnih mjesta iz Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. („Službene novine F BiH” br. 57/22) za koje je regulisan dodatak na plaću od 30 %/0. Vlada F BiH je imala ovlaštenja za donošenje navedene Odluke u

Članu 10. stav 2. Zakona o Vladi F BiH i u Članu 12a. Zakona o Poreznoj upravi F BiH u vezi sa članom 2. stav 1. istog Zakona kojim je regulisan prioritet u primjeni istog. Odredbama Člana 2. stav 1. Zakona o Poreznoj upravi F BiH je regulisano da ukoliko su odredbe tog zakona kojim se reguliraju organizacija i rukovodstvo Porezne uprave, saradnja Porezne uprave sa drugim vladinim organima, prava i obaveze zaposlenika Porezne uprave, prava i obaveze Porezne uprave i poreznih obveznika, identifikacija registracija poreznih obveznika, podnošenje poreznih prijava i plaćanje poreza, razrez i naplata poreza, prinudna naplata poreznih obaveza, inspekcijski nadzor, obračun i naplata kamata, odbici i povrat više plaćenih poreza, rokova zastare za razrez, naplata i povrat poreza, žalbe na porezna rješenja, administrativne kazne za porezne prekršaje, podzakonski akti, uručenje dokumenata i porezna mišljenja, drugačije uređene drugim zakonima u Federaciji BiH, tada će odredbe ovog zakona imati prioritet nad drugim odredbama u navedenim oblastima. Odredbama Člana 12a. Zakona o Poreznoj upravi F BiH dato je ovlaštenje Vladi F BiH da na prijedlog Federalnog ministra finansija donese odluku kojom će utvrditi pravo uposlenika Porezne uprave F BiH koji rade na poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada, poseban dodatak u visini do 30% od osnovne plaće, što znači da je diskreciono pravo Vlade F BiH da cijeni sve činjenice koje se tiču dodatka na plaću odnosno posebne uslove rada i na osnovu tih činjenica donese odluku a Odluka se odnosi na specifične složene informatičko — aplikacijske poslove na kojima je došlo do povećane od odgovornosti za upravljanje i sigurnost cjelokupno Informaciono sistema Porezne uprave F BiH kao posljedice digitalizacije procesa. Jasno je da službene, time i porezne tajne moraju čuvati svi zaposlenici federalnih organa pod regulisanim uslovima, a ne samo zaposlenici Porezne uprave F BiH i suprotno navodima tužitelja, obaveza čuvanja porezne tajne nije bio razlog ni opravdanje za donošenje navedene Odluke. Zbog stalno i brzo razvoja i uvođenja novih tehnologija i informaciono sistema te povećanih rizika od tzv. hakerskih upada zaposlenici koji oslove iz navedene Odluke su od stalnim pritiskom da stalnim praćenjem novih tehnologija i usavršavanjem informaciono sistema obezbijede efikasno upravljanje i sigurnost cjelokupno Informaciono sistema Porezne uprave F BiH i onemogućavanje štetnih tzv. hakerskih udara i rada informaciono sistema a poslovi iz navedene Odluke obavljaju od povećanim rizicima sa povećanom odgovornošću što predstavlja posebne uslove rada a svakako se radi i o deficitarnim kadrovima. Informacioni sistem Porezne uprave F BiH je vrlo kompleksan, robusan i najveći u javnoj administraciji u Federaciji BiH, jer IT sistem Porezne uprave F BiH u najvećoj mjeri opskrbljuje informacijama i podacima veći broj zainteresiranih strana - korisnika (javnu upravu: npr Federalni zavod za PIO/MIO, Zavode za zapošljavanje, Zavode zdravstvenog osiguranja, ministarstva, organe uprave, upravne organizacije i dr.), upravlja sistemom uplata svih javnih prihoda u Federaciji BiH i slično. Pored navedenog, pomoću IT Sistema se pružaju usluge pravnim licima i građanima vezano za izdavanja različitih akata (uvjerenja) koji su im potrebni za ostvarivanje prava (prodaja ili kupovina nekretnina, ostvarivanje prava na penzionisanje i dr.), a to su samo od neki od poslova koji se vrše kroz informacioni sistem koje Porezna uprava F BiH obavlja za druge javne uprave pored poslova iz svoje nadležnosti. Zbog deficita ovog kadra u Bosni i Hercegovini i ponude znatno većih plata u privredi, realnom i privatnom sektoru, općenito državna služba za ovaj kadar nije na popisu atraktivnih poslodavaca, a visine plata u privredi, realnom i privatnom sektoru su gotovo 2,5 puta veće od visina plata u državnoj službi. Samo je u 2021 .godini Poreznu upravu F BiH napustilo 11 IT inženjera koji su imali domenska manja, što je neprocjenjivo za podršku poslovnim procesima i za funkcionisanje sistema. Dakle, razumno opravdanje i legitiman cilj se ogleda u tome što se radi o poslovima koji zahtijevaju povećano opterećenje, angažman i odgovornost u radu, te posebnu stručnost i kompetencije imajući u vidu da ti poslovi obuhvataju održavanje cjelokupnog hardversko softverskog poreznog sistema za područje cijele Federacije BiH, a minimalan zastoj potencijalno može uzrokovati gotovo nenadoknadivu štetu za budžete Federacije BiH, kantona, gradova, općina i pravnih i fizičkih lica. Također, bez IT sistema Porezne uprave F BiH, ostali zaposlenici Porezne uprave F BiH ne mogu obavljati svoje poslove jer su ovisni od IT sistema. Zbog krucalnog značaja IT sistema Porezne uprave F BiH i IT kadru koji je ostao da radi u istom, povećana je njihova odgovornost što im je nadomješteno dodatkom na plaću, dok tužitelji ne dokazuju da oni pod nekim posebnim uslovima rada obavljaju svoje poslove i da se za obavljanje njihovih oslova radi o deficitarnim kadrovima. Imajući u vidu sve naprijed navedeno neosnovani i nedokazani su navodi tužitelja da je došlo do diskriminacije, odnosno kršenja principa „ista plata za isto radno mjesto" iz člana 3. stav 1. alineja 1. Zakona o platama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH jer taj princip nije prekršen ni određivanjem platnih razreda i koeficijenata ni određivanjem dodatka na plaću ni u Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH ni u Odluci o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. obzirom da se navedeni princip odnosi samo na osnovnu platu iz člana 6. stav 1. navedenog Zakona, a navedenim Zakonom su različiti platni razredi i različiti koeficijenti i regulisani za različita radna mjesta i različite poslove označene različitim nazivima što se ni u kojem slučaju ne može smatrati diskriminacijom dok se navedeni rizici ne odnosi i ne može primijeniti u odnosu na

dodatke na plaću regulisane navedenim Zakonom i Odlukom o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. Tužitelji se neosnovano pozivaju na neki Zaključak Parlamenta F BiH za koji nisu dostavili dokaze da su i kada Zaključak na koji se pozivaju usvojila oba doma Parlamenta F BiH, a dostavljeni „Zaključak“ bi se mogao smatrati samo prijedlogom jednog od delegata, dok ni kao prijedlog nije potpisan, ni ovjeren, nema zaglavlja sa nazivima oba doma Parlamenta F BiH, ni broja protokola, ni datuma, pa se ne može smatrati da je usvojen od oba doma Parlamenta F BiH i ne može imati snagu podobnog dokaznog sredstva. Međutim, sve i da su oba doma Parlamenta F BiH usvojila Zaključak u tekstu koji su tužitelji dostavili, istim se ne nalaže da se za poslove na radnim mjestima koje obavljaju tužitelji regulišu identični platni razredi i koeficijenti kao za poslove na radnim mjestima koje tužitelji pominju u tužbu, niti se nalaže da se poslovi na radnim mjestima koje obavljaju tužitelji odrede kao poslovi sa posebnim uslovima rada i da se za iste odredi dodatak na plaću od 30%. Također, sve i da je usvojen Zaključak u tekstu koji su tužitelji dostavili, zahtjevi tužitelja iz tužbenog zahtjeva su neosnovani i nedokazani jer je Vlada F BiH je na osnovu ovlaštenja iz člana 12a Stav 2. Zakona o Poreznoj upravi F BiH donijela Odluku o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. (, Službene novine F BiH” br. 57/22), a samo činjenica da druga radna mjesta, odnosno radna mjesta tužitelja nisu obuhvaćena tom Odlukom ne može značiti da su predmetom diskriminacije, dok se izmjene i dopune Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH donose u posebnim procedurama (inicijativa, nacrt, prijedlog, parlamentarna procedura) i za iste nije određen nikakav prekluzivni rok, niti postoji obaveza da se izmjenama i dopunama za radna mjesta tužitelja odrede veći koeficijenti i/ili dodatak na plaću. Da bi došio do prebacivanja tereta dokazivanja sa tužitelja na tuženu prema odredbama člana 15. Stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije tužitelji trebaju učiniti vjerovatnim, odnosno dokazati prima facie diskriminaciju (na prvi pogled) u okviru istih grupa kojim pripadaju, a tužitelji to nisu učinili, pogotovo nisu učinili vjerovatnim, ni dokazali prima facie diskriminaciju u okviru istih grupa kojim pripadaju uzrokovanu propisima. Tužitelji su ukazali na različita radna mjesta u Poreznoj upravi F BiH i u drugim federalnim organima i institucijama i na različite platne razrede i koeficijente za određivanje visina plaća za različita radna mjesta sa različitim nazivima što se nikako ne može smatrati diskriminacijom i nejednakim postupanjem prema tužiteljima jer određivanje različitih platnih razreda i koeficijenata za određivanje visina plaća za različita radna mjesta i poslove u Zakonu o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH i određivanje dodatka na plaću u Zakonu i u Odluci o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. nije zasnovano ni na kakvom zabranjenom osnovu (individualna svojstva kao što su rasa, boje kože, jezik, vjera i sl. ili druga okolnost) u odnosu na tužitelje i u okviru grupa kojim pripadaju, a tužitelji nisu dokazali drugačije. Opreza radi, ističe da tužitelji nisu dokazali postojanje materijalne štete, ni osnov za odgovornost tužene, ni visinu navodne štete. Kako je naprijed obrazloženo, sud nije nadležan da u parničnom postupku utvrđuje diskriminatorski karakter važećih propisa, ni da nalaže preduzimanje nekih neodređenih mjera u skladu sa nepostojećim Zaključkom Parlamenta F BiH, a, opreza radi, ističe se da nema nikakve diskriminacije, ni nejednakog postupanja prema tužiteljima u okviru istih grupa kojima tužitelji pripadaju, pa nema, niti može biti neke štete za tužitelje. Tužitelji nisu dokazali postojanje materijalne štete kao stvarnog, konkretnog gubitka u imovini, a ni kao izgubljene dobit. Prema tužbi i visini tužbenog zahtjeva, materijalnu štetu za tužitelje predstavljaju dodatci na plaću od 30 % koje nisu dobivali u utuženom periodu, a isti nikako ne mogu predstavljati materijalnu štetu, ni kao običnu štetu, ni kao kao izgubljenu dobit — zaradu jer u utuženom periodu ni jednim propisom nije bilo regulisano pravo tužitelja na dodatak na plaću od 30 %, niti su radna mjesta tužitelja određena kao poslovi pod posebnim uslovima rada. Dakle tužitelji nisu dokazali da su u utuženom periodu pretrpili neku konkretnu štetu ili da su izgubili neku izvjesnu dobit obzirom da u utuženom periodu nisu ni mogli primati dodatak na plaću od 30 % na koji po propisima nisu imali pravo i za koji nije bila regulisana ni visina, odnosno procent, a nisu mogli imati ni izvjesna očekivanja da će u utuženom periodu primati navedeni dodatak na koji po propisima nisu imali pravo i za koji nije bila regulisana ni visina, odnosno procenat. Opreza radi, sve i kada bi Ustavni sud BiH eventualno utvrdio diskriminatorski karakter Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH ili pojedinih njegovih odredbi ili Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g., to bi važilo samo za ubuduće jer Odluke Ustavnog suda Bill nemaju retroaktivno dejstvo, pa ni u tom slučaju tužitelji ne bi imali osnova da naknade potražuju za utuženi period. Stoga, tužitelji u odnosu na tuženu nisu dokazali postojanje štete, ni obične, ni gubitak izvjesne zarade, ni visinu iste, a ni osnov za odgovornost tužene. Isitče da je u odnosu na tuženu neosnovan i nedokazan zahtjev tužitelja za isplatu zakonskih zateznih kamata jer iz naprijed navedenih razloga tužena nije mogla pasti u docnju prema tužiteljima. Predlaže da sud odbaci tužbu ili da zahtjeve svih tužitelja iz tužbenog zahtjeva

odbije kao neosnovane i nedokazane i da, saglasno odredbama izmijenjenog člana 395. ZPP-a F BiH, obaveže tužitelja da tuženoj solidarno nadoknade troškove postupka u iznosu prema važećoj Advokatskoj tarifi.

Podneskom od 03.04.2024.godine, punomoćnica tužitelja je ostala u cjelosti kod svih navoda iz tužbe s tim što tužitelji tužbeni zahtjev u stavu trećem preciziraju na način da pobliže označavaju Zaključak Parlamenta F BiH sa oznakama broj 01-021332/21 od 28.04.2022.g. U preostalom dijelu tužiocu ostaju kod postavljenog tužbenog zahtjeva. U odnosu na navode tuženog iz odgovora na tužbu od 21.09.2023.godine tužioci su izjašnjavaju na sljedeći način i dopunjavaju činjenične navode tužbe: Kada su u pitanju državni službenici i diskriminacija koja je nastala donošenjem Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH, ukazuje se da podjela državnih službenika kako rukovodećih tako i ostalih je nepoznanica i po druga dva također federalna zakona i to: Zakon o državnoj službi u Federaciji BiH i Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH. Naime, u odredbama ta dva zakona nije uvedena s razlogom nikakva razlika kada se radi o obavljanju poslova državnih službenika, pa se u istima potpuno ispravno određuju pozicije državnih službenika, njihova zvanja i način određivanja plaće. To dalje znači da ne postoji nikakvo uporište niti osnova za bilo kakvu diskriminaciju, kako je to učinjeno u Zakonu o plaćama i naknadama. Čak šta više, saglasno najvišim standardima definišu se pozicije i organizacijska struktura državne službe te ukazuje koji državni službenici imaju hijerarhijski veći značaj za njeno ispravno i kvalitetno funkcionisanje, pa tako se u članu 6. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH („Službene novine FBiH” broj: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05 i 08/06) utvrđuju radna mjesta u državnoj službi, kako slijedi:

1. Rukovodilac samostalne uprave i samostalne ustanove;
2. Sekretar organa državne službe;
3. Rukovodilac uprave i ustanove koje se nalaze u sastavu ministarstva;
4. Pomoćnik rukovodioca organa državne službe;
5. Glavni inspektori, te nakon istih Ostali državni službenici:
 1. Šef unutrašnje organizacione jedinice;
 2. Inspektori;
 3. Stručni savjetnik;
 4. Viši stručni suradnik;
 5. Stručni suradnik.

Iz navedenog je jasno da je pozicija radnih mjesta utvrđena od većeg ranga prema manjem, a ista su rangirana prema ovlaštenjima i složenosti poslova koja se vrše na svakom od predviđenih radnih mjesta. To rangiranje je važno zbog toga što se prema predviđenom redoslijedu utvrđuju platni razredi i koeficijenti za platu, pa je tako sasvim logično da veći koeficijent, a samim tim i plaću imaju državni službenici prema utvrđenom redoslijedu radnih mjesta.

Isto tako Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH” broj: 35/05) u članu 63. definiše koja su to rukovodeća radna mjesta u državnoj službi Federacije BiH. Pa se tako ne pravi nikakva razlika između rukovodećih službenika, koja bi poslužila kao osnova za različite plaće između istih kako je to diskriminirajuće učinjeno u federalnom Zakonu o plaćama i naknadama u organima Vlasti u Federaciji BiH. Kontinuirana diskriminacija koja je nastala u Zakonu o plaćama i naknadama u organima Vlasti u Federaciji BiH, nema nikakvo uporište u ova dva zakona, pa tako ni bilo kakvo racionalno niti razumsko opravdanje! Naime, i Zakon o državnoj službi u Federaciji BiH i Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH daju isti značaj i odgovornost rukovodećim službenicima u poreznoj upravi u odnosu na druge rukovodeće službenike. Čak šta više u Zakonu o Poreznoj upravi FBiH u članu 10. se naglašava daje Porezna uprava FBiH organ od značaja za javnu sigurnost. Na osnovu iznesenog, nesporno proističe zaključak da u državnoj službi Federacije BiH porezni rukovodeći službenici po ova dva temeljna zakona, kojima se organizacijski i funkcionalno uređuje državna služba, imaju isti, ako ne i veći značaj od drugih rukovodećih državnih službenika. U tom pravcu ističemo da se u članu 1. Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti u Federaciji BiH navodi da se primjena ovog zakona odnosi i na kantone, da bi u poglavlju V. Primjena zakona u kantonima, općinama i gradovima u Federaciji BiH odredili osnovni principe koje trebaju primjenjivati kantoni, općine i gradovi kod uređivanja ove oblasti odnosno plaća i naknada. Tako u članu 57. izričito stoji da kantoni, općine i gradovi u svojim propisima trebaju poštovati osnovne principe za utvrđivanje plaća propisanih u članu 3. tog zakona. A član 3. podsjećanja radi kao prvo načelo ističe: „Ista plaća, za isto radno

mjesto.” Da apsurd bude veći, ovo načelo je ispoštovano kada je u pitanju ZDK-on, dok sama Federacija u odnosu na Poreznu upravu FBiH ne samo da nije ispoštovala taj princip, nego je ne poštujući ovo temeljno i prvo načelo izvršila očiglednu diskriminaciju kada su u pitanju porezni službenici, a naročito prema rukovodećim i šefovima organizacionih jedinica. U narednom tekstu ćemo ukazati kako je to ispoštovano u propisima o državnoj službi u ZDK-onu: Zakon o plaćama i naknadama u organima Vlasti Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton) je usvojen u 2018. godini sa početkom primjene od 01.03.2018. godine. U tom zakonu Kanton je ispoštovao prvo načelo na način da je u članu 3. de facto preuzeo načelo iz federalnog zakona, ista plaća za isto radno mjesto. Pa je tako u članu 20. odredio platne razrede sljedeći osnovno načelo ista plaća, isto radno mjesto, pa tako pomoćnik rukovodioca samostalne kantonalne uprave (redni broj III tabelarnog pregleda) ima koeficijent 5,70, dok rukovodilac kantonalnog poreznog ureda u Poreznoj upravi (koji je također u rangu pomoćnika) ima koeficijent 4,85, po federalnom zakonu. Dok rukovodilac KPU Zenica rukovodi sa 150 zaposlenika i ima složeniji i zahtjevniji opis radnog mjesta od pomoćnika u kantonalnoj samostalnoj upravi (nesporno, uvid u opis poslova), potpuno nelogično, ima manji koeficijent za cijelih 0,85 boda što je razlika veća od 300KM u nominalnom iznosu ako pomnožimo istu sa vrijednošću boda. To je razlika na mjesečnom nivou, te ako uzmemo u obzir da ova diskriminacija traje od 2010. godine dobijemo permanentnu diskriminaciju. U konkretnom slučaju federalnim zakonu o plaćama je počinjena direktna i očigledna diskriminacija, jer se postupilo suprotno osnovnom načelo —ista plaća, isto radno mjesto. Dalje, u kantonalnom zakonu u tabelarnom pregledu tačka IV. navedeni su koeficijenti pomoćnika rukovodioca samostalne kantonalne uprave, rukovodioca kantonalne uprave koja se nalazi u sastavu kantonalnog ministarstva i iznose 5,20. Po opisu poslova ponovo ni ova radna mjesta po svojoj težini i odgovornosti nisu značajna kao pozicija rukovodioca KPU (dokaz: uvid u opis poslova), ali po kantonalnom zakonu imaju veći koeficijent i to za 0,35, što nominalno iznosi preko 100KM na mjesečnom nivou. Najveća razlika i očigledna diskriminacija jeste između direktora Porezne uprave FBiH čiji je koeficijent 6,20, dok isti takav koeficijent ima direktor kantonalne inspekcije u ZDK po kantonalnom zakonu. Iz ovoga se može zaključiti da su u ZDK-onu prepoznali značaj i odgovornost ove pozicije i vrednovali status državnog službenika na toj poziciji, dok federalni propis u isti rang stavlja direktora Porezne uprave FBiH sa predsjednikom Odbora Državne Službe za Žalbe, koji organ odlučuje o Žalbama državnih službenika i radi se o svojevrsnom drugostepenom organu/komisiji. Porediti opise poslova predsjedavajućeg Odbora i direktora Porezne uprave FBiH je nemoguće odnosno u najmanju ruku neuporedivo sa aspekta složenosti i odgovornosti. Koliki značaj državnoj službi i ovom načelu daje zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona vidljivo je i kroz dvije Odluke: Odluka o dodacima na platu Državnim službenicima i namještenicima koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada („Službene novine Zeničko—dobojskog kantona” broj: 1 1/23) pa tako u članu 4. odluke je propisan dodatak na platu od 20⁰/0 direktoru Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, koji kada je u pitanju opis poslova i samo radno mjesto ni u čemu nije teže ni zahtjevnije od rukovodioca kantonalnog ureda u poreznoj upravi. Da stvar bude gora, u poreznoj upravi ni direktor niti zamjenik nemaju više dodatak na platu (ranije su imali), a o rukovodiocima i šefovima u poreznoj upravi da ne govorimo! Prema tome, potpuno suprotno svim načelima ovaj dodatak od 20⁰/0 nije predviđen za rukovodeće službenike u poreznoj upravi. Druga odluka, Odluka o utvrđivanju visine i načina ostvarivanja prava na dodatak na osnovnu platu državnog službenika u ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave Zeničko dobojskog kantona („Službene novine ZE-DO kantona” broj: 19/22) u članu 1. je određen dodatak na platu državnim službenicima ovog kantona. Pa tako je iz tabelarnog pregleda vidljivo da svi pomoćnici kako ministara, tako i uprava i upravnih organizacija te ostali imaju 20⁰/0 dodatka na platu. Po opisu poslova i njihovoj tehnici i složenosti niti jedno mjesto šefa unutrašnje organizacione jedinice u poreznoj upravi nije lakše. Čak šta više, šefovi poreznih ispostava u nekim situacijama obavljaju i složenije i teže poslove. (dokaz: uvid u opise radnih mjesta). Iz navedenog proističe, da direktor Kantonalne inspekcije ima dodatak na platu po dva osnova, što ukupno iznosi 40⁰/0 dodatka na platu, dok nijedan šef ispostave niti rukovodilac kantonalnog ureda nema! Odnosno šefovi i rukovodioci u poreznoj upravi nemaju nikakav dodatak na platu, a obavljaju iste ili složenije poslove od državnih službenika istog ili sličnog ranga na kantonalnom nivou. Dalje, što je vrlo bitan segment u radu Porezne uprave jeste činjenica da poreznu tajnu ne čuvaju primarno zaposlenici IT sektora već je to osnovna zadaća rukovodilaca i šefova, što je samo po sebi logično! Prema tome, tvrdnja da 30⁰/0 trebaju imati zaposlenici IT sektora iz razloga što čuvaju poreznu tajnu je netačna i paušalna, a pokazuje i priličnu dozu neznanja u pogledu organizacije i funkcionisanja porezne uprave kao jedne od najvažnijih institucija sistema! Osim navedenog, bitno je istaći i činjenicu da Porezna uprava FBiH ima zaključen Ugovor sa externom firmom kada je u pitanju izgradnja i

funkcionisanje cijelog informatičkog sistema, iz čega proističe da zaposlenici IT sektora samo opslužuju taj sistem. U odnosu na navode iz odgovora na tužbu koji se tiče navodne neblagovremenosti iste ističemo da su ovakvi navodi tuženog neosnovani iz razloga što se u konkretnom slučaju radi o kontinuiranoj diskriminaciji, koja traje i danas. Osim toga, na konkretan slučaj se trebaju primijeniti odredbe člana 11., 12., 13. i 17. Zakona o zabrani diskriminacije. Materijalnu štetu tužiocu potražuju na osnovu odredbi Člana 12 Stav 1 tačka c) Zakona o diskriminaciji BiH pa dosljedno navedenoj zakonskoj odredbi tužena je pasivno legitimisana za naknadu materijalne štete nastale tužiocima zbog donošenja diskriminatornih odredbi i Odluke. Štetu potražujemo Od dana primjene navedene Odluke a to je 01.08.2022.godine.

Podneskom od 22.11.2023. punomoćnica tužitelja je u skladu sa odredbom člana 362. Stav 2. Zakona o parničnom postupku FBIH, obavjestila sud da uz tužioce označene rednim brojem od 1.-6. u postupak pristupaju i tužioci M.A.iz Ž., Luke bb i K.DŽ.iz G., ...

U podnesku se navodi da se tužba u odnosu na tužioca M. A. dopunjava činjeničnim navodima kako slijedi: Tužilac A.M.postavljen na radno mjesto Šef Porezne ispostave Žepče u Kantonalnom poreznom uredu Zenica (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50. Mjesečna neto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu 1.823,79KM. Koeficijent za radno mjesto istog ranga — Šefa unutrašnje organizacione jedinice u Sektoru za informacione tehnologije (4,50) sa dodatkom od 30% iznosi 5,85 te shodno navedenom šefovi Odsjeka u sektoru za IT imaju osnovnu netto platu u iznosu od 2.370,79 KM.

U odnosu na radno mjesto istog ranga u Sektoru za informacione tehnologije — Šefa unutrašnje organizacione jedinice (Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistem, Odsjek za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Odsjek za podršku procesu fiskalizacije, Odsjek za podršku Jedinstvenog sistema) koji sa dodatkom od 30% na osnovnu neto platu prima 2.370,79 KM/mjesec za obavljanje poslova istog ranga tužilac prima manje 547,00 KM mjesečno (što čini razliku u plati kada se Sefu Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema obračuna dodatak na platu od 30%). Na godišnjem nivou tužilac za isto radno mjesto istog ranga prima manje 6.564,00 KM. Nakon dodatka od 30% na osnovni koeficijent šefu odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema isti iznosi 5,85 (veći je za 1,35 u odnosu na tužiocev za isto radno mjesto istog ranga u organu državne službe. Kada bi se tužiocu priznao dodatak na 30% na osnovnu neto platu ista bi bila obračunata u iznosu od 2.370,79 KM/mjesec, što je za 547 KM više u odnosu na platu koju tužilac ima samo zato što je šef unutrašnje organizacione jedinice koja nije u Sektoru za informacione tehnologije.

U odnosu na tužioca K.DŽ.dopunjavaju se činjenični navodi tužbe:

Tužilac K.DŽ., kći S., postavljena na radno mjesto Šef Porezne ispostave Goražde u Kantonalnom poreznom uredu Goražde (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50. Mjesečna neto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu 1.823 79KM. Koeficijent za radno mjesto istog ranga — Šefa unutrašnje organizacione jedinice u Sektoru za informacione tehnologije (4,50) sa dodatkom od 30% iznosi 5,85 te shodno navedenom šefovi Odsjeka u sektoru za IT imaju osnovnu netto platu u iznosu od 2.370,79 KM.

U odnosu na radno mjesto istog ranga u Sektoru za informacione tehnologije — Šefa unutrašnje organizacione jedinice (Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistem, Odsjek za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Odsjek za podršku procesu fiskalizacije, Odsjek za podršku Jedinstvenog sistema) koji sa dodatkom od 30% na osnovnu neto platu prima 2.370,79 KM/mjesec za obavljanje poslova istog ranga tužilac prima manje 547,00 KM mjesečno (što čini razliku u plati kada se Sefu Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema obračuna dodatak na platu od 30%). Na godišnjem nivou tužilac za isto radno mjesto istog ranga prima manje 6.564,00 KM. Nakon dodatka od 30% na osnovni koeficijent Šefu odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema isti iznosi 5,85 (veći je za 1,35 u odnosu na tužiocev za isto radno mjesto istog ranga u organu državne službe.

Kada bi se tužiocu priznao dodatak na 30% na osnovnu neto platu ista bi bila obračunata u iznosu od 2.370,79 KM/mjesec, što je za 547 KM više u odnosu na platu koju tužilac ima samo zato što je šef unutrašnje organizacione jedinice koja nije u Sektoru za informacione tehnologije.

U skladu sa iznesenim činjeničnim navodima tužioci preinačavaju tužbu u stavu 4 tužbenog zahtjeva te isti glasi:

Nalaže se tuženom da tužiteljima na ime naknade štete isplati ukupno iznos od 41.494,00 KM od čega

Tužiteljici D.-V-A.za period od 01.08.2022.godine do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6.017,00 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamata počeć od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.
Tužiteljici Š.M.za period od 01.08.2022.godine do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6.486,15 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamata počeć od dana podnošenja tužbe do isplate u roku od 30 dana.
Tužiocu R.H. za period od 01.08.2022.godine do 01.07.2023.godine novčani iznos od 6017,00 KM sa pripadajućim zakonskim zateznim kamata počeć od dana podnošenja tužbe do isplate roku od 30 dana.

Na pripremnom ročištu od 03.04.2024.godine, koje je održano u odsustvu uredno pozvanog tuženog, punomoćnica tužitelja je ostala kod tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva, kao i predloženih dokaza.

Na nastavku pripremnom ročištu od 05.07.2024.godine, koje je održano u odsustvu uredno pozvanog tuženog, sud je rješenjem donijetim na zapisnik dozvolio M.A.i K.DŽ.da u svojstvu tužitelja stupe u parnicu uz ostale tužitelje.

Glavna rasprava održana je dana 30.10.2024.godine, na kojoj je punomoćnica tužitelja ostala kod svih do tad iznijetih navoda, te je u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka finansijske struke konačnom opredjelila tužbeni zahtjev, bliže opisan u izreci odluke, te je u konačnom predložila da sud isti usvoji uz naknadu troškova postupka.

Zakonski zastupnik tuženog je ostao kod odgovora na tužbu, do tad iznijetih navoda, te je u konačnom predložio da sud odbije tužbeni zahtjev uz naknadu troškova postupka.

Na glavnoj raspravi izvedeni su dokazi uvidom i čitanjem u: DOKAZI (...)

U dokaznom postupku saslušane su tužiteljice B.-A.S.i Š.M., te je provedeno vještačenje po vještaku finansijske struke Harunu Kahveđiću, čitanjem nalaza i mišljenja, kao i dopune nalaza i mišljenja, te neposrednim saslušanjem vještaka na glavnoj raspravi.

Cijeneći provedene dokaze pojedinačno i u međusobnoj vezi u smislu odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku FBiH ("Službene novine FBiH", broj 53/03, 73/05, 19/06, 98/15) sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Predmet spora je zahtjev tužitelja za zaštitu od diskriminacije na način da se utvrdi diskriminacija rukovodećih državnih službenika iz člana 6. Zakona o državnoj službi FBiH, a u vezi sa članovima 10. i 12. istog Zakona, u koju kategoriju spadaju rukovodioci Kantonalnih poreznih ureda-pomoćnici direktora Porezne uprave FBiH, pomoćnici direktora u Središnjem uredu Federacije BiH, šefovi odsjeka i ispostava, dakle rukovodeći službenici i ostali državni službenici zaposleni u Poreznoj upravi FBiH, među koje spadaju i tužioci, u odnosu na druge rukovodeće i ostale službenike u drugim federalnim organima i institucijama, a sve u skladu sa odredbama Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH” broj: 59/09 i 66/16).

Tužbom se traži da se utvrdi da su odredbe Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH („Službene novine F BiH" br.45/10, 111/12, 20/17) i to član 20. u tabelarnom dijelu, poglavlja V i VII (koeficijent 4,85 za pomoćnika i 4,50 za šefa unutrašnje organizacione jedinice) diskriminirajuće za tužioce posmatrajući koeficijente drugih državnih službenika koji obavljaju iste ili slične poslove kao skupina poreznih rukovodećih službenika, kao i da se ovim odredbama se vrši direktna diskriminacija u odnosu na radna mjesta koja su navedena u I,II,III i IV dijelu tabelarnog pregleda tog člana, jer je tužiocima- kao pomoćnicima Porezne uprave i šefovima unutrašnjih organizacionih jedinica određen značajno manji koeficijent u odnosu na tu skupinu.

Također, tužitelji traže da se utvrdi da su tužitelji dodatno indirektno diskriminisani po osnovu Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi FBiH („Sl.novine FBiH“, br. 57/22), kojom je propisan dodatak na platu na radnim mjestima na kojim se obavljaju složeni informatičko-aplikacijski poslovi u organizacionim jedinicima Porezne uprave FBiH, među kojima nisu tužitelji, čime nije ispoštovan Zaključak Parlamenta FBiH.

Također, tužbom se traži da se naloži tuženom preduzimanje mjera u skladu sa Zaključkom Parlament FBiH, kako bi se prestalo sa kršenjem prava prema tužiteljima, te kako bi se jednako postupalo prema

tužiteljima u cilju otklanjanja sistemske diskriminacije.

Tužbom se traži i naknada štete koja se ogleda u razlici manje isplaćene plaće i u odnosu na onu koja bi tužiteljima bila isplaćena da je tuženi postupio po Zaključku Parlamenta FBiH i pravo na dodatak utvrdio u odnosu na sve zaposlenike Poreske uprave FBiH, među kojima su i tužitelji.

Tuženi osporava tužbeni zahtjev, kako po osnovu tako i po visini, ističući prije svega prigovor stvarne nadležnosti suda da odlučuje o predmetnom tužbenom zahtjevu, odnosno da utvrđuje diskriminirajući karakter propisa, odnosno Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, kao i Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi FBiH, s obzirom da se radi o Zakonu i Odluci, koji su na snazi, bez da se prethodno preispitala ustavnost navedenog Zakona ili pojedinih njegovih odredbi, kao i ustavnost navedene Odluke i kompatibilnost istih sa Ustavom BiH, ili/i ratifikovanim međunarodnim propisima i konvencijama, za šta je isključivo nadležan Ustavni sud BiH.

Također, tuženi osporava tužbeni zahtjev i prigovorom da sud nije nadležan da u konkretnom slučaju otklanjanja posljedice navodno uzrokovane naprijed navedenim propisima, jer je to jedino moguće uraditi izmjenama i dopunama postojećeg Zakona o Odluke, za šta nije također nadležan ovaj sud.

Također, tužbeni zahtjev se osporava i činjenicom da se tužbom traži da sud krši važeće propise što je sa aspekta tuženog nedopustivo, s obzirom da od strane Ustavnog suda BiH, nije ocijenjeno da odredba člana 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, kao i odredbe Odluke nisu u skladu sa Ustavom i/ili ratifikovanim međunarodnim propisima i konvencijama, te sve i kada bi Ustavni sud utvrdio diskriminatorski karakter to bi važilo samo za ubuduće.

Također, osporava se i validnost spornog Zaključka Parlamenta FBiH, za koji ne postoji dokaz da je usvojen od strane oba doma Parlamenta FBiH, te bi se isti u suprotnom imao smatrati samo prijedlogom jednog od kandidata.

Ističe se prigovor neblagovremenosti tužbe, s obzirom na datum kada su tužitelji saznali za platne razrede i koeficijente za određivanje njihove plaće donošenjem rješenja o postavljenju na radna mjesta i Rješenja o plaći.

Tuženi ističe i da tužitelji nisu dokazali pravni interes, jer sve i da je tužba osnovana, odnosno sve i da se utvrdi postojanje diskriminacije ista se ne može otkloniti usvajanjem zahtjeva tužitelja, nego samo izmjenama važećeg Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, odnosno njegovih pojedinih odredbi, kao i Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi FBiH.

Tuženi dalje osporava i sve ostale zahtjeve tužitelja, kao neosnovane, navodeći da tužitelji nisu dokazali da su diskriminirani, neosnovano se upoređujući se sa drugim grupama i zaposlenicima čija radna mjesta su u drugim platnim razredima. U konačnici se osporava i poređenje sa plaćama radnih mjesta iz Odluke, s obzirom da je Vlada prilikom donošenja navedene Odluke crpila svoje diskreciono ovlaštenje iz člana 12 a Zakona, a u vezi sa članom 10. stav 2. Zakona o Vladi FBiH, a za navedenu Odluku Vlada je imala opravdane razloge, a to povećani rizici navedenih zaposlenika koji su povezani sa povećanom odgovornošću navedenih IT zaposlenika.

Tuženi prigovara i da tužitelji nisu dokazali zabranjeni osnov, niti visinu štete.

Uvidom u Rješenje o postavljenju pomoćnika direktora KPD-oma, sa opisom poslova prema Pravilniku, utvrđeno je da se navedenim Rješenjem Tadić Slavne postavlja na radno mjesto pomoćnik direktora-zapovjednik zatvorske policije -straže u Sektoru za poslove osiguranja Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica sa danom 01.01.2022.godine. Imenovanom se određuje IV platni razred za plaće državnih službenika za koji je utvrđen koeficijent 5,20. Po osnovu posebnih uvjeta rada imenovanom pripada pravo na dodatak na plaću u iznosu od 30% a po osnovu penzijskog staža za svaku započetu godinu imenovanom se povećava plata za 0,5% a najviše do 20%.

U opisu poslova se navodi da pomoćnik direktora-zapovjednik zatvorske policije obavlja poslove rukovođenja sektorom i u tom pogledu ima ovlaštenja utvrđena u odredbi člana 25. Pravilnika i neposredno vrši sljedeće poslove: preduzima odgovarajuće mjere radi izvršenja poslova iz djelokruga sektora, izrađuje programe, planove rada i izvještaje o radu oranizacije jedinice, raspoređuje poslove na državne službenike namještenike i daje im upute o načinu vršenja poslova, osigurava blagovremeno, zakonito i pravilno vršenje svih poslova iz nadležnosti sektroa, redovno upoznaje direktora o stanju i problemima u vezi vršenja poslova iz nadležnosti i dr. Uslovi za vršenje poslova su: VII stepen VSS, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa,

fakultet društvenog smjera, položen ispit općeg znanja ili stručni upravni ispit i ispit za zvanje zapovjednika zatvorske policije, najmanje pet godina radnog staža i poznavanje rada na računaru. Status izvršioca-državni službenik.

Uvidom u Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, broj: 01-02-1332/21 od 28.04.2022.godine, sa prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi F BiH, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine april 2013.g., utvrđeno je da je od strane istih Domu naroda Parlamenta FBiH, dostavlja prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreznoj upravi FBiH. Istim se obavještava Dom naroda da je Predstavnički dom na sjednici održanoj dana 27.04.2022.godine usvojio prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreznoj upravi FBiH, u tekstu kako ga je predložila Vlada FBiH, te je usvojen i Zaključak kojim se u tački 1. nalaže Vladi FBiH, da u roku od 60 dana razmorti i donese Odluku o utvrđivanju prava uposlenika Porezne uprave FBiH, kojom će se utvrditi poslovi kod kojih postoje posebni uvjeti rada u postotak posebne naknade za te poslove, a shodno stav 2. člana 12a Zakona o poreznoj upravi FBiH. Dalje se navodi da bi se ovom Odlukom otklonila nepravda i diskriminacija prema rukovoditeljima u Poreznoj upravi FBiH, u odnosu na druge rukovoditelje u institucijama i zavodima u FBiH. U tački 2. se nalaže Vladi FBiH, da u skladu sa preporukama Međunarodnog monetarnog fonda u narednom periodu uskladi platne razrede i koeficijente za Poreznu upravu FBiH, kroz izmjene i dopune Zakona o platama i naknadama u organima vlasti FBiH. U tački 3. se nalaže Vladi FBiH da u što skorijem periodu u parlamentarnu proceduru uputi Nacrt Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Navedena Odluka je potpisana od strane Predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, Mirsada Zaimovića.

Uvidom u Prijedlog Porezne uprave F BiH za izmjenu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH broj 13/06-02-1-469-1/22 od 23.03.2022.godine, utvrđeno je da je Porezna uprava Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu finansija dostavila navedeni prijedlog, u kojem se između ostalog navodi da su zaposlenici cijeneći pravne standarde Evropskog suda za ljudska prava diskriminirani trenutnim zakonskim rješenjima, te se stoga predlaže da se Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH izmijeni na način da se Službenicima i namještenicima Porezne uprave FBiH, utvrdi pravo na dodatak za posebne uslove rada koji iznosi do 30% od osnovne plaće.

Uvidom u Apel za hitno djelovanje upućen od strane Porezne uprave Federacije BiH Federalnom ministarstvu finansija, Parlamentu Federacije, Predstavničkom domu i Domu naroda pod brojem 13/06/11-02-1-469/22 od 21.03.2022.godine i Zahtjev za donošenje Odluke o poslovima kod kojih postoje posebni uslovi rada u Poreznoj upravi Federacije BiH upućen od strane Porezne uprave Federacije BiH Vladi F BiH i Federalnom ministarstvu finansija pod brojem 13/06-02-1-469-2/22 od 21.03.2022.g., sa Prijedlogom Odluke o poslovima kod kojih postoje posebni uslovi rada u Poreznoj upravi Federacije BiH koju je donijela Vlada, sa obrazloženjem i pravnim osnovom za donošenje iste (bez datuma i broja i nepotpisano) ali čiji je sadržaj identičan sa donošenom Odlukom, utvrđeno je da je od strane Porezne uprave FBiH, upućen zahtjev za donošenje navedene Odluke, kojom bi se zaposlenicima Sektora za informacionu tehnologiju i IT stručnjacima pri KPU u skladu sa članom 12a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi FBiH, odobrio dodatak na platu, u visini od 20% osnovne plaće, a s obzirom na uočen odliv navedenog kadra, zbog niskih plata.

Uvidom u Zahtjev zaposlenika Federalnog ministarstva finansija/Porezne uprave F BiH za zaštitu prava iz radnog odnosa i sprečavanja diskriminacije upućen Instituciji Ombdusmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, sa prilogom, utvrđeno je da su se navedeni zaposlenici obraćali Instituciji Ombdusmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, u vezi sa donijetom Odlukom Vlade o posebnim uslovima rada i dodatka na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH od 14.07.2022.godine broj 1067/2022, a kojom smatraju da su diskriminirani u odnosu na navedene zaposlenike u IT Sektoru.

Uvidom u Odluku Vlade o posebnim uslovima rada i dodatka na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH od 14.07.2022.godine broj 1067/2022 i Prijedlogom Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika Porezne uprave

Federacije BiH sa mišljenjem Federalnog ministarstva finansija broj 03-02.4-5722-3/22 od 14.09.2022.godine, da na navedeni Pravilnik nemaju primjedbi, utvrđeno je da je navedenu Odluku donijela Vlada FBiH, na osnovu člana 19. stav 2. Zakona o Vladi FBiH, a na prijedlog Federalnog ministarstva finansija. Navedenom Odlukom utvrđuju se radna mjesta kod kojih postoje posebni uslovi rada zbog obavljanja poslova na kojima je došlo do povećane odgovornosti za upravljanje i sigurnost cjelokupnog informacionog sistema Porezne uprave FBiH, kao posljedica digitalizacije procesa koji se izvršavaju putem složenih Informatičko-aplikacijskih poslova nad podacima koji se smatraju poreznom tajnom, zatim složenim informatičko-aplikacijski poslovi, kao i visina dodatka na plaću koji pripada zaposlenim koji obavljaju navedene poslove. Radna mjesta na kojima se obavljaju složeni informacijsko-aplikacijski poslovi u organizacionim jedinicama Porezne uprave su:

a.) Sektor za informacionu tehnologiju : 1. Rukovodilac sektora-pomoćnik direktora, 2. Šef Odsjeka za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Stručni savjetnik za projektovanje, razvoj i implementaciju informacionog sistema, Stručni savjetnik-projektant računarske mreže i mrežno-komunikacijskih servisa, Stručni savjetnik-senior programer, Viši stručni saradnik-razvojni programer, Viši stručni saradnik-razvoj i održavanje web stranica, Stručni saradnik-programer. 3. šef Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema, Stručni savjetnik za održavanje i podršku informacionog sistema, Viši stručni saradnik za mrežnu i komunikacijsku podršku, Viši stručni saradnik-administrator mreže, Viši stručni saradnik-administrator baze podataka. Dalje se u tački IV navodi da visina dodatka na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi raspoređenim na radnim mjestima iz tačke II ove Odluke iznosi 30% od osnovne plaće. Direktor Porezne uprave donosi pojedinalna rješenja o obračunu i isplati dodatka na plaću. Odluka je stupila na snagu narednog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama FBiH, a primjenjuje se od 01.08.2022.godine.

Na osnovu navedene Odluke uz prethodno Mišljenje federalnog ministarstva finansija i saglasnost Ministarstva izmjenjen je Pravilnik o plaćama i naknadama i drugim materijalnim pravima državnih službenika Porezne uprave FBiH, gdje je zaposlenim iz naprijed navedene Odluke utvrđen dodatak na platu od 30 %.

Uvidom u Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštitu od diskriminacije 18.04.2023.g. sa potpisima, Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27..04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 27.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 08.05.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije 13.04.2023.g., Zahtjev za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštiti od diskriminacije, utvrđeno je da je isti upućen od strane Porezne uprave FBiH Samostalnom sindikatu državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u FBiH, kao i Sindikalnoj organizaciji porezne uprave FBiH, a u vezi sa spornom Odlukom Vlade FBiH od 14.07.2022.godine i to od različitih organizacionih jedinica.

Uvidom u Podršku Sindikalne organizacije porezne uprave F BiH od 27.04.2023.g., utvrđeno je da je Sindikalna organizacija pružila podršku zaposlenicima Poreske uprave u vezi sa njihovim zahtjevima za zaštitu prava iz radnog odnosa i zaštitu od diskriminacije.

Uvidom u Akt Federalnog ministarstva finansija od 27.04.2023.g. – ODGOVOR na zahtjev za zaštitu od diskriminacije, Stranica broj 118 iz Oglasnog dijela Službenog glasnika BiH broj 86/2023 od 22.12.2023.g., utvrđeno je da je Federalnom ministarstvo finansija odgovorilo Poreznoj upravi FBiH, u vezi njihovog zahtjeva za zaštitu od diskriminacije, te se navodi da ovaj je razmatrao argumente u dostavljenom podnesku te je mišljenja da nij dolšlo do diskriminacije na način kako je to navedeno a u vezi sa donošenjem sporne Odluke Vlade FBiH, ali da svakako ukazuju na potrebu reorganizacije Porezne uprave FBiH.

Uvidom u Zahtjev za dostavu Ugovora ili potvrde koji se odnose na zaključene Ugovore sa externim firmama kada je u pitanju izgradnja i funkcionisanje cijelog informatičkog sistema, upućen 21.03.2024.g. Poreznoj upravi F BiH Središnji ured, kao i Objava iz Službenog glasnika BiH o dodjeli Ugovora broj 52/23 od 28.07.2023.g. (1415-1-2-61-5-114/23), broj 86/23 od 22.12.2023.g., (1415-1-2-127-3-184/23), broj 62/23 od 08.09.2023 (1415-1-68-5-143/23), broj 86/23 od 22.12.2023.g. (1415-1-2-129-186/23 , broj 80/22 od 09.12.2022.godine (1415-1-1-113-3-141/22, (1415-1-2-114-5-8/23) i dr., utvrđeno je da su se tužitelji putem punomoćnika obraćali navedenoj Poreznoj upravi radi dostave podataka koji se odnose na zaključene ugovore sa eksternim firmama kada je u pitanju izgradnja i funkcionisanje cijelog informatičkog sistema, a što proizilazi iz navedenih obavještenja o nabavci koja su objavljena u Službenom glasniku BiH.

Uvidom u Informaciju dostavljenu od strane Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine broj 13/06-3-45-1-470-1/2024.S.M. od 28.03.2024.godine, kao odgovor na akt tužilaca Zahtjev za dostavu Ugovora ili potvrde koji se odnose na zaključene Ugovore sa externim firmama kada je u pitanju izgradnja i Funkcionisanje cijelog informatičkog sistema, upućen 21.03.2024.g. Poreznoj upravi F BiH Središnji ured (dokaz redni broj 28), utvrđeno je da je Porezna uprava FBiH, obavjestila punomoćnike tužitelja o provedenim otvorenim postupcima javne nabavke, koji su okončani zaključenjem Okvirnih sporazuma/pojedinačnih Ugovora između ugovornog organa –Porezne uprave FBiH i izabranih ponuđača.

Uvidom u Zahtjev za dostavu Rješenja upućen Kantonalnom preznom uredu u Bihaću a koja rješenja se odnose na utvrđeni dodatak na plaću upućen 21.03.2024.g., Zahtjev za dostavu Rješenja upućen Kantonalnom preznom uredu u Goraždu a koja rješenja se odnose na utvrđeni dodatak na plaću upućen 21.03.2024.g., Zahtjev za dostavu Rješenja Upućen Kantonalnom preznom uredu u Sarajevu a koja rješenja se odnose na utvrđeni dodatak na plaću upućen 21.03.2024.g., Zahtjev za dostavu Rješenja upućen Kantonalnom preznom uredu u Novi Travnik a koja rješenja se odnose na utvrđeni dodatak na plaću upućen 21.03.2024.g., Zahtjev za dostavu Rješenja Upućen Kantonalnom preznom uredu u Zenici, a koja rješenja se odnose na utvrđeni dodatak na plaću upućen 21.03.2024.g., utvrđeno je da su se tužitelji putem punomoćnika obraćali navedenim kantonalnim poreznim uredima radi dostave podataka koji se odnose obračun i isplatu dodatka na plaći iz stava 1. Odluke, odnosno dostave rješenja koja su donesena u skladu sa navedenom Odlukom.

Uvidom u Akt Porezne uprave F BiH Kantonalni prezni ured Novi Travnik broj 13-6-04-45-1-343/24-M.R. od 26.03.2024.godine sa prilogom, utvrđeno je da je navedeni Kantonalni porezni ured odgovorio na zahtjev tužilaca za dostavu Rješenja Upućen Kantonalnom preznom uredu u Novi Travnik a koja rješenja se odnose na utvrđeni dodatak na plaću upućen 21.03.2024.g. (dokaz redni broj 32), te dostavio Rješenje o plaći za B.Ž., državnom službeniku u Poreznoj upravi F BiH.Kantonalni porezni ured Novi Travnik- Stručni savjetnik-sistem inženjer.

Uvidom u Akt Porezne uprave F BiH Kantonalni prezni ured Zenica broj 13-4-04-08-435/24 M.M. od 26.03.2024.godine sa prilogom, utvrđeno je da je navedeni Kantonalni porezni ured odgovorio na zahtjev tužilaca za dostavu Rješenja Upućen Kantonalnom preznom uredu u Zenici a koja rješenja se odnose na utvrđeni dodatak na plaću upućen 21.03.2024.g. (dokaz redni broj 33), te dostavio Rješenje o plaći za B. N., državnom službeniku u Poreznoj upravi F BiH.Kantonalni porezni ured Zenica- Stručni savjetnik-sistem inženjer.

Uvidom u Akt Porezne uprave F BiH Kantonalni prezni ured Goražde broj 13-5-02-45-1-359-1/24 od 25.03.2024.godine sa prilogom, utvrđeno je da je navedeni Kantonalni porezni ured odgovorio na zahtjev tužilaca za dostavu Rješenja Upućen Kantonalnom preznom uredu u Goraždu a koja rješenja se odnose na utvrđeni dodatak na plaću upućen 21.03.2024.g. (dokaz redni broj 30), te dostavio Rješenje o plaći za M.A., državnom službeniku u Poreznoj upravi F BiH.Kantonalni porezni ured Goražde- Stručni savjetnik-sistem inženjer.

Uvidom u Akt Porezne uprave F BiH Kantonalni prezni ured Bihać broj 13-1/04-45-1-407/24 od 25.03.2024.godine kao odgovor na zahtjev tužilaca za dostavu Rješenja Upućen Kantonalnom preznom uredu

u Bihaću (dokaz redni broj 33), utvrđeno je da je isti odgovorio da u Kantonalnom poreznom uredu Bihać nisu donesena rješenja vezana za navedenu Odluku.

Uvidom u Pravilnik o platama, naknadama i drugim materijalnim davanjima državnih službenika i namještenika Porezne uprave Federacije BiH broj 13/04-1-02-1-2702/10 od 30.11.2010.g., utvrđeno je da su navedenim Pravilnikom u skladu sa Zakonom i platama i naknadama u organima vlasti FBiH, i drugim propisima, regulisane plaće za rukovodioce i ostale državne službenike i namještenike prema radnim mjestima utvrđenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH, način obračuna plaća, pravo na naknadu, dodatak na platu i druge naknade i materijalna prava koja nemaju karakter plate. Članom 5. su regulisano platni razredi i koeficijenti za državne službenike/namještenike a koji se utvrđuju u skladu sa Zakonom i platama i naknadama u organima vlasti FBiH. Rukovodeći državni službenici i to: direktor pripada platnom razredu II i ima koeficijent 6,20. Zamjenik direktora pripada III platnom razredu i ima koeficijent 5,70, interni revizor pripada IV platnom razredu i ima koeficijent 5,20. Pomoćnik direktora-Rukovodici pripadaju V platnom razredu i imaju koeficijent 4,85. Pomoćnik direktora-rukovodioci Sektora pripadaju V platnom razredu i imaju koeficijent 4,85. Ostali službenici među kojima su Šefovi unutrašnjih administrativnih jedinica pripadaju VII platnom razredu i imaju koeficijent 4,50, dok federalni inspektor pripada VIII platnom razredu i ima koeficijent 4,30. Stručni savjetnik za razne oblasti pripada plantom razredu IX, i ima koeficijent 4,10. Viši stručni saradnik među kojima je i sistem inženjer, mrežna komunikacijska podrška pripada X platnom razredu i ima koeficijent 3,90, dok stručni saradnici među kojima je i programer, tehnička podrška i sl. Pripada XI platnom razredu i ima koeficijent 3,70.

Uvidom u Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o platama, naknadama i drugim materijalnim davanjima državnih službenika i namještenika Porezne uprave Federacije BiH broj 13/1-02-1-1402/2014 od 10.04.2014.g, utvrđeno je da se član 5. mijenja i glasi:

Rukovodeći službenici i to: direktor pripada platnom razredu II i ima koeficijent 6,20. Zamjenik direktora pripada III platnom razredu i ima koeficijent 5,70, sekretar pripada IV plantom razredu i ima koeficijent 4,85, pomoćnik direktora -rukovodilac Službe: direktora i za internu reviziju pripada V platnom razredu i ima koeficijent 4,85. Pomoćnik direktora-Rukovodici Sektora pripadaju V platnom razredu i imaju koeficijent 4,85. Pomoćnik direktora-rukovodioci Sektora pripadaju V platnom razredu i imaju koeficijent 4,85. Ostali službenici među kojima su Šefovi unutrašnje organizacione jedinice-Šef odsjeka pripadaju VII platnom razredu i imaju koeficijent 4,50, dok federalni porezni inspektor pripada VIII platnom razredu i ima koeficijent 4,30. Stručni savjetnik za razne oblasti pripada plantom razredu IX, i ima koeficijent 4,10. Viši stručni saradnik među kojima je i sistem inženjer, mrežna komunikacijska podrška pripada X platnom razredu i ima koeficijent 3,90, dok stručni saradnici pripadaju XI platnom razredu i ima koeficijent 3,70.

Uvidom u Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o platama, naknadama i drugim materijalnim davanjima državnih službenika i namještenika Porezne uprave Federacije BiH broj 13/06-1-02-1-1178-3/22 od 31.08.2022.godine, utvrđeno je da se članom 1. reguliše da se član 7. Pravilnika o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine broj 13/04-1-02-1-2702/10 od 30.11.2010 godine Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine broj: 13/1-02-1-1402/2014 od 10.04.2014 godine mijenja se i glasi:

Dodatak na plaću po osnovu posebnih uslova rada iznosi 30% od osnovne plaće za:

direktora,

zamjenika direktora,

šefove odsjeka za inspekcijski nadzor u kantonalnim poreznim uredima i u Središnjem uredu,

federalne porezne inspektore,

zaposlenike koji su postavljeni na radna mjesta na kojima se obavljaju složeni informatičko-aplikacijski poslovi u organizacionim jedinicima Porezne uprave Federacije BiH, kako slijedi.

a) Sektor za informacionu tehnologiju,

1) Rukovodilac Sektora - pomoćnik direktora,

2) Šef Odsjeka za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema,

- Stručni savjetnik za projektovanje, razvoj i implementaciju informacionog sistema,

- Stručni savjetnik projektant računarske mreže i mrežno-komunikacijskih servisa,
- Stručni savjetnik - senior programer,
- Viši stručni saradnik - razvojni programer,
- Viši stručni saradnik - razvoj i održavanje web stranice,
- Stručni saradnik - programer,

3) Šef Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema,

- Stručni savjetnik za održavanje i podršku informacionog sistema,
- Viši stručni saradnik za mrežnu i komunikacijsku podršku,
- Viši stručni saradnik-administrator mreže,
- Viši stručni saradnik-administrator baze podataka, -
- Viši stručni saradnik - sistem inženjer,
- Viši referent - desktop i IT tehničar
- Viši referent za obradu podataka, održavanje šifrnika informacionog sistema I administrativne poslove

4) Šef Odsjeka za podršku jedinstvenom sistemu.

- Stručni savjetnik - programer,
- Viši stručni saradnik administrator baze podataka,
- Stručni saradnik za tehničku podršku,

5) Šef Odsjeka za podršku procesu fiskalizacije,

- Stručni savjetnik-senior programer
- Stručni savjetnik za mrežu - sistem administrator,
- Viši stručni saradnik-administrator baze podataka,
- Stručni saradnik za tehničku podršku korisnicima IS za fiskalizaciju.

b) Odsjek za zajedničke i opće poslove u Kantonalnim poreznim uredima Bihać, Tuzla, Zenica, Novi Travnik, Mostar i Sarajevo

- Stručni savjetnik - sistem inženjer
- Viši samostalni referent za administraciju sistema.

c) Odsjek za zajedničke i opće poslove u Kantonalnim poreznim uredima Livno i Ljubuški c

- Stručni savjetnik - sistem inženjer,

d) Odsjek za edukaciju, registraciju, zajedničke i opće poslove u Kantonalnim poreznim uredima Orašje i Goražde

- Stručni savjetnik - sistem inženjer.

Dodatak na plaću obračunava se na osnovnu plaću bez dijela plaće po osnovu radnog staža i čini sastavni dio plaće.

Članom 2. je regulisano da Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika Porezne uprave Federacije BiH broj: 13/04-1- 02-1-2702/10 od 30.11.2010. godine i broj: 13/1-02-1-1402/2014 od 10.04.2014 godine stupa na snagu narednog dana od dana dobijanja mišljenja Federalnog ministarstva finansija i Sindikalne organizacije Porezne uprave Federacije BiH, a primjenjuje se od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi Federacije BiH („Službene novine FBiH" broj: 44/22) i Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi Federacije BiH, V broj: 1067/2022 od 14.07-2022 godine sa primjenom definisanom u stavu V navedene Odluke.

Na navedeni Pravilnik Federalno ministarstvo finansija i Sindikalna organizacija Porezne uprave su dali svoje mišljenje da je Pravilnik usaglašen sa pozitivnim zakonskim propisima.

U dokaznom postupku saslušana je tužiteljica B.-A.S., koja je u svom iskazu navela da obavlja poslove šefa porezne ispostave Visoko, od 01.01.2018.godine, koeficijent složenosti ovih poslova je 4,5. Navodi da smatra da su diskriminisani svi šefovi prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji porezne uprave, gdje su navedeni opisi svih radnih mjesta, a poslovi šefa porezne ispostave, spadaju u najsloženije poslove, a što nije slučaj sa stručnim saradnicima, savjetnicima, višim stručnim saradnicima, koji rade u IT Sektoru, čiji poslovi spadaju u složene a ne u najsloženije. Navodi da kao šef porezne ispostave upravlja, rukovodi i organizuje rad porezne ispostave, odgovara za blagovremeno i zakonito obavljanje svih poslova u poreznoj ispostavi, raspoređuje poslove unutar porezne ispostave i jako mnogo je poslova koje obavlja šef porezne ispostave ali želi da naglasi da se radi o najsloženijim poslovima. Smatra da je danas još teže i izazovnije, biti šef porezne ispostave, iz razloga što porezna uprava ima veoma mali broj izvršilaca, tačnije manji broj od predviđenih prema pravilniku o organizaciji, pa tako naprimjer u poreznoj ispostavi Visoko, prema sistematizaciji, predviđeno je da ima 19. zaposlenika, na današnji dan porezna ispostava Visoko, ima zaposlenih 12. zaposlenika, a od 01.01.2025.godine bit će samo 10. Zaposlenika. Ističe da iako za dva mjeseca, 2. zaposlenika odlaze u penziju, porezna uprava još nije ni raspisala konkurs za prijem novih zaposlenika, a procedura oko prijema zna trajati minimalno tri mjeseca, ako bude žalba čak se razvuče i do godinu dana. Smatra da nije ispravno da stručni saradnik-savjetnik ima veću platu od šefa porezne ispostave, a tačna razlika nalazi se u nalazu vještaka. Smatra da je ova odluka donesena, ne zato što oni obavljaju složene poslove a ne najsloženije nego je cilj bio da se spriječi odliv kadra. Smatra da ako je njihov menadžment htio da spriječi odliv kadra, trebao je to da uradi na zakonit način, jer postoje interni oglasi za unapređenje, i u tim internim oglasima za unapređenje, za stručnog savjetnika porezne ispostave, kao i za stručnog savjetnika senior programera, između ostalih uslova za to radno mjesto, traži se ekonomski fakultet i tri godine radnog iskustva, dakle jedan diplomirani ekonomista koji radi na poslovima stručnog savjetnika u ispostavi, i stručni savjetnik koji radi u IT Sektoru i ako imaju iste uslove za radi njihova razlika je 30% za dodatak dok u ispostavi nemaju. Naglašava da svi zaposleni u IT Sektoru nemaju, završen fakultet za informativnu tehnologiju, nego i diplomirani ekonomisti, završenici mašinskog fakulteta, prirodnog matematičkog fakulteta rade u IT Sektoru. Poslovi IT Sektora ne podrazumijevaju programiranje niti uvođenje nekih novih olakšanja za rad zaposlenicima porezne ispostave i ostalih odsjeka, konkretno njihov posao je tehnička podrška, kada je potrebno da se porezno knjigovodstvo, porezne uprave nadograđuje, putem javne nabavke, izabere se eksterna IT kuća koja pravi programe i nadograđuje sistem a oni samo održavaju taj sistem. Obim i složenost poslova zaposlenika IT Sektora se nije promijenio jer se nije mijenjao ni pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, čak naprotiv, obzirom da radi u poreznoj ispostavi, svjedok je da neke poslove tehničke podrške, koji su radili sada ne žele da rade, nego ih za te poslove upućuju na drugi sektor. Što se tiče porezne tajne Zakonom o poreznoj upravi predviđeno je da svi zaposlenici porezne uprave, u okviru svojih ovlaštenja, dužni su da čuvaju poreznu tajnu, dakle porezna tajna su podaci i informacije i tajne kojim raspolaže porezna uprava, naravno da zavisno od radnog mjesta odnosno složenosti istog svi zaposlenici ne raspolažu na isti način poreznom tajnom. Akti koji dolaze od suda, tužilaštva i ostalih organa a koji predstavljaju poreznu tajnu, dolaze lično na ruke šefa porezne ispostave, naravno rukovodioca kantonalnog poreznog ureda, dakle ako neko odgovara za čuvanje tajne, onda je najveća odgovornost na rukovodiocima i šefovima poreznih ispostava. Navodi da nije čitala Zaključak Parlamenta, ali su joj kolege prenijele sadržaj istog, da se i rukovodiocima i šefovima ispostava prizna dodatak od 30% , zbog složenosti poslova koje obavljaju, ali samo je donesena odluka za IT, zbog čega smatra da su diskriminirani u odnosu na njih, iako obavljaju daleko složenije poslove od njih. Navodi da je saznala da su djelatnici u IT sistemu dobili dodatak na plaću zbog složenosti poslova onda kada su joj kolege prenijele da će oni dobiti dodatak i je donesena odluka Vlade, tačnog datuma kada je to bilo se ne sjeća. Dalje u svom iskazu navodi da se svom poslodavcu nisu obraćali pismeno da se i njima da dodak na plaću zbog složenosti poslova, iz razloga što su pokušali usmenim putem, putem dogovora, da se iznađe rješenje za obostranu korist. Navodi da su se ranije obraćali, i tražili da prema kolektivnom ugovoru, zaposlenika u Federaciji BiH im se prizna dodatak od 20% za zaposlenike koji obavljaju poslove drugog radnog mjesta jer oni u poreznoj ispostavi ne samo da obavljaju poslove drugog radnog mjesta, nego nerijetko obavljaju poslove iz Kantonalnog poreznog ureda u smislu zastupanja na sudu, u likvidacionim stečajnim poslovima, a po potrebi zastupaju Federalno pravobranilaštvo po punomoći. Za

dodatne poslove koji su izvan radnog mjesta, a koje je obavljala nije dobila nikakvi rješenje, jer u njenom opisu poslova šefa porezne ispostave stoji da isti rukovodi i raspoređuje poslove, tako da već u opisu svog posla ima to ovlaštenje da rukovodi i raspoređujem zaposlenike, konkretno ona je duže vrijeme dok se zaposlenica nije vratila sa bolovanja osim svojih poslova vodila referat naplate poreza na promet nekretnina, jer jednostavno nije imala kome drugom da da, jer to je jako složen i odgovoran referat.

U dokaznom postupku saslušana je i tužiteljica Š.M., u svojstvu parnične stranke, koja je u svom iskazu navela da trenutno obavlja poslove rukovodilac kantonalnog poreznog ureda Bihać, i pomoćnik direktora, i na tim poslovima je od 02.03.2010.godine, koeficijent složenosti je 4,85. Smatra da je diskriminirana po više osnova, prvi osnov je da je diskriminisana na osnovu radnog mjesta istog ranga, pomoćnik direktora za IT Sektor, diskriminisana u odnosu na radno mjesto šef odsjeka za inspekcijski nadzor kojim je nadređena, inspektorima kojima je nadređena, i savjetnik za IT Sektor pri poreznom uredu kojem je nadređena. To su diskriminacije koje se odnose na radnike porezne uprave, a navodi još jednu diskriminaciju koja je nastala Zakonom o plaćama, koji nije usklađen sa Zakonom o državnom službi, Zakonom o organizaciji organa uprave, konkretno član 6. Zakon o državnoj službi i član 63. Zakona o organizaciji organa, gdje su tačno definisana radna mjesta, a Zakon o plaćama, konkretno njeno radno mjesto, pomoćnik rukovodioca organa uprave je dobilo manji koeficijent u odnosu na pomoćnika rukovodioca u federalnom ministarstvu bilo kojem, u KPZ-u iz razloga što porezna uprava nije samostalna, što je u sastavu federalnog ministarstva finansija. Diskriminisana je po osnovu koeficijenta i dodatka na plaću, to je u odnosu na zaposlenike porezne uprave. Odluka od 14.07.2022.godine joj je poznata, istom je samo IT Sektoru dat dodatak na plaću, zbog čuvanja porezne tajne. Navodi da se pridružuje iskazu saslušane tužiteljice B.-A.S., te dodaje da u poreznoj upravi postoje procedure za davanje odgovora, kojima je definisano, kome se porezna tajna može dati i procedure kojih se pridržavaju. Što se tiče poreznih tajni, konkretno ona rukovodi jednim uposlenikom koji je u IT Sektor, a poznaje i druge i poslove koje oni obavljaju. Ni jedan od ovih poslova od ovih uposlenika, nije složeniji od njenog posla, istu složenost poslova ima samo ona i još jedan uposlenika iz IT Sektora, i ta osoba ima veću platu 30% od nje, a ostali zaposlenici u IT Sektoru, obavljaju manje složene poslove a imaju veću platu. Zaposleni u IT Sektoru nemaju ni teže uslove rada u odnosu na nju i ostale zaposlenike, posebni uslovi rada nisu nigdje kao takvi regulisani, samo što je razlika da svi uposlenici IT Sektora nemaju nikakve poslove za strankama, a što je to za njih u poreznoj upravi jedan od težih dijelova. Što se tiče složenosti i obima poslova u IT Sektoru u odnosu na period prije donošenja sporne odluke i poslije, isto se nije promijenilo, smatra da je razlog donošenja odluke bio odliv kadra iz tog sektora, te navodi da jako malo uposlenika koji obavljaju poslove IT Sektora, imaju završen fakultet informacionih tehnologija, konkretno kolegica koja je u njenom rang u ima završen mašinski fakultet, istog je ranga kao i ona, radi u IT Sektor kao pomoćnik rukovodioca, ona rukovodi misli da ih ima do 20. zaposlenika a ja ona bi trebala po sistematizaciji rukovoditi sa 149. uposlenika ali trenutno stanje je da je popunjeno 102. zaposlenika a što rukovođenje čini težim u smislu realizacije. Efekti ovakvog diskriminirajućeg ponašanja se reflektuje i na autoritet nje kao rukovodioca, s obzirom na činjenicu visine nje plate u odnosu na prednje navedene komparatore na rezultate rada. Misli da je u auguste godine kada je Odluka donesena, saznala za dodatak na plaću zaposlenicima IT Sistema. Nakon donošenja Odluke nisu se obraćali pismeno svom pretpostavljenom, ali su se obraćali usmeno, a isti se obraćao Vladi pismeno. Za dodatne poslove, izvan svog radnog mjesta a koje je obavljala je dobila ovlaštenje od direktora, radi se o pismenom ovlaštenju za različite vrste poslova.

Materijalne dokaze i to: DOKAZI (...) sud je cijenio kroz ocjena nalaza i mišljenja, s obzirom da su navedeni dokazi bili predmetom analize od strane vještaka finansijske struke, koji nalaz i mišljenje je sud cijenio stručnim i objektivnim, stoga dokaze pojedinačno neće posebno obrazlagati.

U svom nalazu i mišljenju od 10.09.2024.godine, vještak navodi da je za potrebe izrade nalaza i mišljenja se pismenim putem (putem e-maila) 26.08.2024. godine obratio Poreznoj upravi FBiH za dostavljanje sljedećih podataka: Platne liste od januara 2022. godine do Juna 2024. godine za sljedeće tužitelje: A.D.V., M.Š. H.R., S.M., E.M., S.B.A.A.M. i Dž. K. Platne liste od Januara 2022. godine do Juna 2024. godine za sljedeća radna mjesta: Rukovodilac Sektora za informacionu tehnologiju - pomoćnik direktora Šef Odsjeka za projektovanje, razvoj i implementaciji IT sistema Šef Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema šef Odsjeka za podršku jedinstvenom sistemu i šef Odsjeka za podršku procesu fiskalizacije, Informacija da je

radnicima koji su zaposleni na radnim mjestima navedenim u Odluci o posebnim uslovima rada i dodatku na platu zaposlenim u Poreznoj upravi FBiH (Službene novine FBiH broj 57/22) isplaćivana uvećana plata za 30 %.

Porezna uprava FBiH je 05.09.2024. godine dostavila platne liste tužitelja za traženi period i informacije o koeficijentima za radna mjesta pomoćnik rukovodioca federalnog organa uprave i federalne upravne organizacije u sastavu federalnog ministarstva - Rukovodilac Sektora za informacionu tehnologiju, Pomoćnik rukovodioca federalnog organa uprave i federalne upravne organizacije u sastavu federalnog ministarstva šef unutrašnje organizacijske jedinice - šef odsjeka u Sektoru za informacionu tehnologiju i šef unutrašnje organizacijske jedinice za traženi period.

Prvi zadatak vještačenja je da vještak utvrdi visinu osnovne i neto plate tužitelja u vrijeme prije donošenja Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na platu zaposlenim u Poreznoj upravi FBiH broj 1067/2022 od 14.07.2022. godine, objavljene u Službenim novinama FBiH broj 57/221, zatim da navede koje poslove obavljaju i pripadajuće koeficijente, te platu nakon donošenja navedene Odluke sve do dana izrade Nalaza i mišljenja dakle od 01.08.2022. godine do dana izrade Nalaza i mišljenja.

Vještak ne može prikazati osnovne plate gore navedenih radnih mjesta za avgust i septembar 2024. godine, obzirom da obračuni plata za ove mjesece u momentu ovog Nalaza nisu bili završeni.

Vještak je utvrdio da je tužiteljica A.D.V. raspoređena na radno mjesto Stručni savjetnik za prinudnu naplatu-Odsjek za prinudnu naplatu u Kantonalnom poreznom ured Zenica, ukupni koeficijent 4,50. Tužiteljica M.Š. je raspoređena na radno mjesto Rukovodilac Kantonalnog poreznog ureda Bihać-pomoćnik direktora u Poreznoj upravi FBiH, sa ukupnim koeficijentom 4,85. Tužitelj H.R. raspoređen je na radno mjesto Šef Odsjeka za edukaciju i registraciju-Kantonalni porezni ured Zenica, sa koeficijentom 4,50. Tužiteljica S.M. raspoređena je na radno mjesto Šef Odsjeka za zajedničke i opšte poslove-Kantonalni porezni ured Zenica, sa koeficijentom 4,50. Tužiteljica E.M. raspoređena je na radno mjesto Šef Porezne ispostave Breza-Kantonalni porezni ured Zenica, sa koeficijentom 4,50. Tužiteljica S.B.-A., raspoređena je na radno mjesto Šef Porezne ispostave Visoko, Kantonalni porezni ured Zenica, sa koeficijentom 4,50. Tužitelj A.M., raspoređen je na radno mjesto Šef Porezne ispostave Žepče- Kantonalni porezni ured Zenica, sa koeficijentom 4,50. Tužiteljica K.DŽ., raspoređena je na radno mjesto Šef Porezne ispostave Goražde, Kantonalni porezni ured Zenica, sa koeficijentom 4,50.

Vještak je u svom nalazu i mišljenju tabelarno prikazao osnovnu i neto platu tužitelja za period od 01.07.2022.godine do 31.07.2024.godine, sa napomenom da vještak ne može prikazati osnovne i neto plate za tužitelja za avgust i septembar 2024.godine, s obzirom da obračuni plata za ove mjesece u momentu sačinjavanja nalaza nisu bili završeni.

Drugi zadatak vještačenja je da vještak utvrdi visinu osnovne i neto plate zaposlenika kod Porezne uprave FBiH/ i to ispostave Zenica, Bihać, Novi Travnik, Žepče, Breza, Visoko, Sarajevo, Goražde Kreševo i Središnji ured Sarajevo, zatim visinu neto plate i to za Šefove unutrašnjih organizacionih jedinica u Sektoru za informacione tehnologije - Odsjek za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema, Odsjek za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Odsjek za podršku procesu fiskalizacije, Odsjek za podršku Jedinstvenog sistema i za Rukovodioca sektora za informacione tehnologije za period prije donošenja Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na platu zaposlenim u Poreznoj upravi FBiH broj 1067/2022 od 14.07.2022 godine objavljene u Službenim novinama FBiH broj 57/221 te nakon donošenja navedene Odluke sve do dana izrade Nalaza i mišljenja, dakle od 01.08.2022. godine do dana izrade Nalaza i mišljenja. Vještak je tabelarno prikazao osnovne neto plate gore navedenih radnih mjesta za period od 01.07.2022.godine do 31.07.2024.godine.

Vještak ne može prikazati osnovne plate gore navedenih radnih mjesta za avgust i septembar 2024. godine, obzirom da obračuni plata za ove mjesece u momentu ovog Nalaza nisu bili završeni. Vještak ne može prikazati ni neto plate, obzirom da ne raspolaže podacima o uvećanim plate po osnovu minulog rada za gore navedena radna mjesta. Obzirom da zadatkom nije jasno definisano/ vještak će se voditi pretpostavkom da su za Ispostave Zenica, Bihać Novi Travnik Žepče, Breza, Visoko Sarajevo, Goražde Kreševo i Središnji ured Sarajevo u pitanju radna mjesta šefova unutrašnjih organizacionih jedinica, odnosno rukovodilaca kantonalnih poreznih ureda, gdje je to primjenjivo.

Treći zadatak vještačenja je da se vještak izjasni da li je u cijelosti ispoštovana Odluka o posebnim uslovima rada i dodatku na platu zaposlenim u Poreznoj upravi FBiH broj 1067/2022 Od 14.07.2022 godine, objavljena Službenim novinama FBiH broj 57/22, te da li je tim licima isplaćivana uvećana plata za 30 %, zatim da li je plata tužitelja u odnosu na plate zaposlenika koji su obuhvaćeni navedenom Odlukom manja u procentu od 30 %, imajući u vidu povećanje od 30 %, koje je uslijedilo provođenjem naprijed navedene Odluke i da li je to posljedica navedene Odluke, a imajući u vidu odredbe Zakona o platama i naknadama u organima vlasti FBiH član 22. navedenog Zakona, prema kome su dodaci na platu sastavni dio osnovne plate.

U skladu sa naprijed navedenim u skladu sa dostavljenim Informacijama od strane Porezne uprave FBiH, vješta konstatuje da je gore navedena Odluka u cijelosti ispoštovana da je zaposlenicima koji su obuhvaćeni navedenom Odlukom isplaćivana uvećana plata za 30%, da je plata tužitelja u odnosu na plate zaposlenika koji su obuhvaćeni navedenom Odlukom manja u procentu od 30%, te da je to posljedica primjene navedene Odluke

Četvrti zadatak vještačenja je da vještak novčano iskaže kolika je razlika plate za svakog tužitelja pojedinačno za period od 01.08.2022. godine do 03.06.2024. godine/ a kako je to navedeno u zadatku vještačenja. Obzirom da su dostavljeni podaci o platama tužitelja za cijeli juni 2024. godine, vještak je iste prilagodio utuženom periodu. Radni odnos tužitelja A.M. je počeo 01.02.2023. godine, pa je vještak za ovog tužitelja izvršio obračun razlike plate u periodu od 01.02.2023. godine do 03.06.2024. godine. Tužitelj A.D.V. je na porodiljinom odsustvu od aprila 2024. godine.

Vještak je obračunao da razlika plate za tužiteljicu A. D.-V. u periodu od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine iznosi ukupno 12.754,87 KM.

Razlika plate za tužitelja Š.M. u istom periodu iznosi ukupno 15.350,67 KM.

Razlika plate za tužitelja H.R. za isti period iznosi 14.169,98 KM.

Razlika plate za tužiteljicu S.M. za isti period iznosi 14.211,74 KM.

Razlika plate za tužiteljicu E.M. za isti period iznosi 13.067,74 KM.

Razlika plate za tužiteljicu S.B.A. za isti period iznosi 13.541,76 KM.

Razlika plate za tužitelja A.M. za period od 01.02.2023.godine do 03.06.2024.godine iznosi 10.147,68 KM.

Razlika plate za tužiteljicu DŽ.K. za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine iznosi 14.261,25 KM.

Peti zadatak vještačenja je da vještak utvrdi visinu neto plate tužitelja pojedinačno da navede koeficijente za obračun plate, te da te navedene plate uporedi sa platama savjetnika u Ustavnom sudu FBiH članova Odbora državne službe za žalbe, pomoćnika rukovodioca federalnog organa uprave, sekretara federalne upravne organizacije i predsjedavajućeg Odbora državne službe za žalbe.

U skladu sa odredbama Zakona o platama i naknadama u organima vlasti FBiH radnom mjestu savjetnik Ustavnom sudu Federacije pripadao je koeficijent 5,20, s tim da je Presudom Ustavnog suda FBiH broj U-31/18 od 26. marta 2019. godine naloženo brisanje platnog razreda IV. radnog mjesta alineja 7. „savjetnik u Ustavnom Sudu Federacije u članu 20. Zakona o platama i naknadama u organima vlasti FBiH. U skladu sa odredbama Zakona o platama i naknadama u organima vlasti FBiH radnom mjestu predsjedavajućeg Odbora Državne službe za žalbe pripada koeficijent 6,20, radnim mjestima Članovi Odbora državne službe za žalbe pomoćnik rukovodioca federalnog organa uprave i sekretar federalne upravne organizacije pripada koeficijent 5/70.

Vještak naglašava da nije mogao prikazati neto plate obzirom da ne raspolaže podacima o uvećanjima plate po osnovu minulog rada za radna mjesta savjetnik u Ustavnom sudu FBiH, predsjedavajući Odbora državne službe za žalbe, Članovi Odbora državne službe za žalbe i pomoćnik rukovodioca federalnog organa uprave i sekretar federalne upravne organizacije u 2024. godini. V, pa je zbog toga u nastavku izvršena komparacija samo osnovnih plata.

Vještak je u sklopu petog zadatka utvrdio sljedeće:

Tužiteljica A.D.V. ima koeficijent 4,50 i osnovnu platu u iznosu od 2.013,15 KM.

Tužiteljica M.Š. ima koeficijent 4,85 i osnovnu platu u iznosu od 2.169,73 KM.

Tužitelj H.R. ima koeficijent 4,50 i osnovnu platu u iznosu od 2.013,15 KM.

Tužiteljica S.M. ima koeficijent 4,50 i osnovnu platu u iznosu od 2.013,15 KM.
Tužiteljica E. M. ima koeficijent 4,50 i osnovnu platu u iznosu od 2.013,15 KM.
Tužiteljica S.B.A.ima koeficijent 4,50 i osnovnu platu u iznosu od 2.013,15 KM.
Tužitelj A.M.ima koeficijent 4,50 i osnovnu platu u iznosu od 2.013,15 KM.
Tužiteljica K.DŽ. ima koeficijent 4,50 i osnovnu platu u iznosu od 2.013,15 KM.
Savjetnik u Ustavnom sudu FBiH ima koeficijent 5,20 i osnovnu platu u iznosu od 2.326,31 KM.
Predsjedavajući Odbora državne službe za žalbe ima koeficijent 6,20 i osnovnu platu u iznosu od 2.773,68 KM.
Članovi Odbora državne službe za žalbe ima koeficijent 5,70 i osnovnu platu u iznosu od 2.550,00 KM.
Pomoćnik rukovodioca federalnog organa uprave ima koeficijent 5,70 i osnovnu platu u iznosu od 2.550,00 KM.
Sekretar federalne upravne organizacije ima koeficijent 5,70 i osnovnu platu u iznosu od 2.550,00 KM.

U dopuni nalaza i mišljenja od 01.10.2024.godine, vještak je naveo da je naknadnom kontrolom utvrdio da je u Nalazu i mišljenju od 10.09.2024. godine izvršio pogrešan obračun minulog rada pa je u skladu sa navedenim urađena dopuna nalaza i mišljenja. U navedenoj dopuni vještak navodi da je u Nalazu i mišljenju od 10.09.2024. godine izvršio obračun minulog rada na osnovnu platu uvećanu za dodatak od 30 %, što nije u skladu sa članom 6. stav 1. Zakona o platama i naknadama u organima vlasti FBiH, po kojem se osnovna plata utvrđuje mijenjanjem osnovice za platu i boda za obračun plate sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda, te se tako utvrđeni iznos uvećava za utvrđeni procenat minulog rada.

Vještak je obračunao da razlika plate za tužiteljicu A. D.-V. u periodu od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine iznosi ukupno 12.107,33 KM.
Razlika plate za tužitelja Š.M.u istom periodu iznosi ukupno 13.048,96 KM.
Razlika plate za tužitelja H.R.za isti period iznosi 12.107,28 KM.
Razlika plate za tužiteljicu S.M.za isti period iznosi 11.912,00 KM.
Razlika plate za tužiteljicu E.M.za isti period iznosi 12.107,32 KM.
Razlika plate za tužiteljicu S.B.A.za isti period iznosi 12.107,30 KM.
Razlika plate za tužitelja A.M.za period od 01.02.2023.godine do 03.06.2024.godine iznosi 9.098,25 KM.
Razlika plate za tužiteljicu DŽ.K.za period od 01.08.2022.godine do 03.06.2024.godine iznosi 12.107,31 KM.

Na glavnoj raspravi vještak je izjavio da ostaje u cijelosti kod Nalaza i mišljenja od 10.09.2024. godine, kao i dopune Nalaza i mišljenja od 01.10.2024.godine, s tim da je izvršio dvije korekcije, prva na stranici 2. Nalaza od 10.09.2024.godine, gdje je greškom za tužitelja A.D.V., naveden pogrešan naziv radnog mjesta, ispravan naziv radnog mjesta je šef odsjeka za prinudnu naplatu, druga korekcija se odnosi na tužitelja S. M., i odnosi se na obračun razlike plate, s obzirom da mu je punomoćnica tužitelja naknadno dostavila Rješenja o ovlaštenju, po kojima je navedena tužiteljica u određenim dijelovima utuženog perioda mijenjala svog neposrednog rukovodioca, uzimajući u obzir navedeno, razlika plate za S.M.u odnosu na onu razliku plate koja je prikazana u dopunskom nalazu iznosi ukupno 12.130,87 KM.

Punomoćnica tužitelja nije imala primjedbi na Nalaz i mišljenje vještaka, dok je zakonski zastupnik tuženog izjavio da nalazu i mišljenju ne prigovara u obračunskom dijelu.

Tužitelji u tužbi traže zaštitu od neposredne i posredne diskriminacije, navodeći u tužbi da je tuženi počinio direktnu diskriminaciju odredbom člana 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH, jer se postupilo suprotno osnovnom načelu —ista plaća, za isto radno mjesto, te da je tuženi počinio indirektnu diskriminaciju donošenjem sporne Odluke.

Zakon o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09, 66/16) razlikuje diskriminaciju (neposrednu i posrednu), te ostale vidove diskriminacije, i to: uznemiravanje, seksualno uznemiravanje, mobing i segregaciju.

Član II/4. Ustava Bosne i Hercegovine – Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u

međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

Član 14. Evropske konvencije – Uživane prava i sloboda predviđenih u ovoj konvenciji osigurava se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost s nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

Članom 1. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije propisano je da se ovim zakonom uspostavlja okvir za ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti svim licima u Bosni i Hercegovini i uređuje sistem zaštite od diskriminacije. Stavom 2. regulisano je da u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim standardima koji se odnose na ljudska prava i osnovne slobode, ovim zakonom utvrđuju se odgovornosti i obaveze zakonodavne, sudske i izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, kao i pravnih lica i pojedinaca koji vrše javna ovlaštenja (u daljnjem tekstu: nadležne institucije Bosne i Hercegovine), da svojim djelovanjem omoguće zaštitu, promoviranje i stvaranje uslova za jednako postupanje.

Odredbom člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije je propisano „diskriminacijom će se, u smislu ovog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života“.

Stavom 2. istog člana regulisano je da se zabrana diskriminacije primjenjuje se na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, i u javnom i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga.

Odredbom člana 3. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije je propisano „neposredna diskriminacija je svako različito postupanje po osnovama određenim članom 2. ovog zakona, odnosno svako djelovanje ili propuštanje djelovanja kada je neko lice ili grupa lica dovedena ili je bila ili bi mogla biti dovedena u nepovoljniji položaj za razliku od nekog drugog lica ili grupe lica u sličnim situacijama“.

Stavom 2. istog člana propisano je da posredna diskriminacija podrazumjeva svaku situaciju u kojoj, naizgled neutralna odredba, kriterij ili prkasa ima ili bi imala učinak dovođenja nekog lica ili grupe lica u odnosu na osnove definirane u članu 2. stavu 1. ovog Zakona u nepovoljan ili manje povoljan položaj u odnosu na druga lica.

Član 5. regulisano je da zakonske mjere i radnje neće se smatrati diskriminacijskim ako su zasnovane na objektivnoj i razumnoj opravdanosti. Sljedeće mjere neće se smatrati diskriminacijskim kada se njima ostvaruje legitiman cilj i ako postoji razuman odnos proporcionalnosti između sredstava koja se koriste i cilja koji se nastoji realizirati i kada: a) proizilaze iz provođenja ili donošenja privremenih posebnih mjera osmišljenih bilo da se spriječe ili nadoknade štete koje lica trpe a koje su određene osnovama navedenim u članu 2. ovog zakona i to naročito za pripadnike ugroženih grupa, kao što su: invalidna lica, pripadnici nacionalnih manjina, žene, trudnice, djeca, omladina, starija lica i druga društveno isključena lica, civilne žrtve rata, žrtve u krivičnim postupcima, raseljena lica, izbjeglice i azilanti; odnosno da se omogući njihovo puno učešće u svim oblastima života;...

Članom 6. regulisano je da se ovaj zakon primjenjuje se na postupanje svih javnih tijela na nivou države, entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, općinskih institucija i tijela, te pravnih lica s javnim

ovlaštenjima, kao i na postupanje svih pravnih i fizičkih lica, u svim a posebno u sljedećim oblastima: a) zapošljavanja, rada i radnih uslova, uključujući pristup zaposlenju, zanimanju i samozapošljavanju kao i radne uslove, naknade, napredovanja u službi i otpuštanja s posla; b) obrazovanja, nauke i sporta. Dostupnost obrazovanja ne bi trebalo da zavisi od useljeničkog statusa djece ili njihovih roditelja; c) socijalne zaštite, uključujući socijalno osiguranje, socijalne naknade, socijalnu pomoć (naknade za stanovanje, naknade za mlade, itd.) i način postupanja prema korisnicima socijalne zaštite; d) zdravstvene zaštite, uključujući dostupnost zaštite i liječenja, i u odnosu na način na koji se pruža zaštita i liječe pacijenti; e) obuke uključujući početno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje, sve vrste i sve nivoe profesionalnog usmjeravanja, naprednog stručnog usavršavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije, uključujući i sticanje praktičnog radnog iskustva; f) pravosuđa i uprave, uključujući aktivnosti policije i drugih službenika za provođenje zakona, službenika pogranične kontrole, vojno i zatvorsko osoblje. Konkretno, sva lica bit će jednaka pred sudovima i tribunalima; g) stanovanja uključujući pristup stanovanju, uslove stanovanja i raskid ugovora o najmu; h) javnog informiranja i medija; i) članstva u profesionalnim organizacijama, uključujući članstvo u organizaciji radnika ili poslodavaca ili u bilo kojoj organizaciji čiji članovi obavljaju neko određeno zanimanje; uključenost u takve organizacije i pogodnosti koje pružaju takve organizacije; j) roba i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, uključujući npr. prilikom kupovine robe u trgovini, prilikom podnošenja molbe za zajam u banci i u odnosu na pristup diskotekama, kafićima i restoranima; k) obavljanja privredne djelatnosti, uključujući pravo o tržišnoj konkurenciji, odnose između preduzeća i odnose između preduzeća i države; l) učešća u kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu; m) jednakom učešću u javnom životu svih građana; n) porodice, pri čemu će bračni drugovi uživati potpunu jednakost prava kao i odgovornosti u pogledu bračne zajednice, tokom trajanja bračne zajednice i njene rastave uključujući i prava i odgovornosti u pogledu podizanja djece, u skladu s odredbama porodičnog zakona; o) prava djeteta, uključujući one mjere zaštite koje su potrebne shodno njihovom statusu maloljetnika, od strane njihove porodice, društva i države.

Članom 12. istog Zakona, propisano je da lice ili grupa lica koja su izložena bilo kojem obliku diskriminacije, prema odredbama ovog zakona, ovlašteni su da podnesu tužbu i traže: a) utvrđivanje da je tuženi povrijedio tužiočevo pravo na jednako postupanje, odnosno da radnja koju je preduzeo ili propustio može neposredno dovesti do povrede prava na jednako postupanje (tužba za utvrđivanje diskriminacije); b) zabranu preduzimanja radnji kojima se krši ili može prekršiti tužiočevo pravo na jednako postupanje, odnosno da se izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice (tužba za zabranu ili otklanjanje diskriminacije); c) da se nadoknadi materijalna i nematerijalna šteta uzrokovana povredom prava zaštićenih ovim zakonom (tužba za naknadu štete); d) da se presuda kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje na trošak tuženika objavi u medijima; ...

Stavom 3. regulisano je da se o tužbama iz stava (1) ovog člana odlučuje nadležni sud primjenjujući odredbe zakona o parničnom postupku koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Sud razumije da su ovakvi predmet specifični i da je teret dokazivanja raspoređen na drugačiji način, odnosno da je lice koje tvrdi da je diskriminisano dužno dokazati samo vjerovatnoću o postojanju diskriminacije, ali to i dalje znači da je teret dokazivanja te vjerovatnoće u ovoj pravnoj stvari na tužiteljima. Tek ako se dokaže takva vjerovatnoća postojanja diskriminacije teret dokazivanja da nije bilo diskriminacije prelazi na tuženog, a u smislu odredbe člana 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije.

Sud cijeni da je suprotno stavu tuženog nadležan da postupa po predmetnoj tužbi, u dijelu zahtjeva za utvrđivanje da je član 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, diskriminatorski u odnosu na tužitelje, odnosno u dijelu zahtjeva kojim se traži utvrđenje da je tuženi donošenjem sporne Odluke od 14.07.2022.godine izbršio indirektnu diskriminaciju prema tužiteljima, iako su isti još uvijek na snazi, a navedeno obrazlaže na sljedeći način:

Polazeći od relevantnih odredaba Zakona o zabrani diskriminacije BiH i tužbenog zahtjeva u konkretnom predmetu (tačka 1.), može se zaključiti da je sud nadležan da u parničnom postupku odlučuje o tužbi lica koja traže da sud presudom utvrdi da je tuženi povrijedio njihovo pravo na jednako postupanje, jer radnja koju je tuženi preduzeo ili propustio može dovesti do povrede prava na jednako postupanje (član 12. stav 3. Zakona o zabrani diskriminacije). Naime, u konkretnom se radi o jednom od socijalno-ekonomskih prava tužitelja kao i

prava iz radnog odnosa, u korištenju kojih prava može doći do diskriminacije, uzrokovane ponašanjem državnih institucija, poslodavaca ili bilo kojeg fizičkog lica koje ima za posljedicu kršenje ili otežavanje uživanja prava nekom licu ili grupi lica samo zbog neke njihove osobine ili karakteristike. Utvrđivanje diskriminacije podrazumijeva postojanje sastavnih elemenata diskriminacije, tj. nejednakog tretmana osoba u sličnom ili istom položaju, koji je zasnovan na zabranjenom osnovu (spolu, seksualnoj orijentaciji, godinama, vjeroispovijesti, boji kože, pripadnosti nacionalnoj manjini, političkom mišljenju, itd.), a sud utvrđuje da li ti elementi postoje upravo u postupku po tužbi za zaštitu od diskriminacije.

U konkretnom slučaju, tužitelji tvrde da su određenim odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, tačnije članom 20. istog, kao rukovodeći državni službenici odnosno pomoćnici direktora i šefovi organizacionih jedinica poreske uprave dovedeni u nepovoljniji položaj u odnosu na ostale državne službenike na rukovodećim položajima, kao i Odlukom od 14.07.2022.godine, koju je donijela tužena u odnosu na zaposlenik IT sektora u poreznoj upravi. Kako je odredbom člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije data definicija diskriminacije, kao svakog različitog postupanja uključujući isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti koje je utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica, koje ima za svrhu ili posljedicu da tom licu ili licima onemoguću ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života, te kako se zabrana diskriminacije odnosi na sve javne organe, i na sva fizička ili pravna lica, i u javnom i u privatnom sektoru, u svim oblastima, to ne postoji osnov za zaključak da sud nije nadležan da u parničnom postupku utvrđuje postojanje diskriminacije u spornom zakonu.

Pored toga, kada se pravna shvatanja koja su izražena u dosadašnjoj sudskoj praksi Ustavnog suda BiH (AP-4077/16 od 11.10.2018.godine, AP-4207/13 od 30.9.2016. godine), dovedu u vezu sa propisima o nadležnosti suda za postupanje po tužbi za zaštitu od diskriminacije, jasno je da sudovi u pojedinačnim predmetima mogu utvrđivati i postojanje sistemske diskriminacije (član 12. Zakona o zabrani diskriminacije), pri čemu su dužni zakone primijeniti na način na koji se neće kršiti prava iz Evropske konvencije o zabrani diskriminacije, dok ocjenu o tome da li je zakon, o čijem važenju ta odluka zavisi kompatibilan sa Ustavom BiH i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama daje isključivo Ustavni sud (član VI.3.c Ustava BiH). Navedeno pravno shvatanje zauzeo je i Vrhovni sud FBiH u svojoj odluci broj 65 0 P P 829615 20 Spp od 15.12.2020.godine. Međutim, nužno je da tužba za utvrđivanje i otklanjanje diskriminacije predstavlja koherentnu i logičnu pravnu cjelinu kojom se može efikasno ostvarivati zaštita od diskriminacije jer sud koji odlučuje o otklanjanju diskriminacije ne može izlaziti iz okvira propisane nadležnosti (str. 6. Odluke).

Iz razloga navedenog sud je u predmetnoj pravnoj stvari je odbio prigovor stvarne nenadležnosti suda po pitanju odlučivanja o zahtjevu tužitelja za utvrđenjem diskriminacije po osnovu člana 20. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH kao i zahtjeva za utvrđivanje da je tuženi donošenjem sporne Odluke učinio indirektnu diskriminaciju prema tužiteljima, međutim s obzirom na gore iznijete stavove Ustavnog suda BiH, oglosio se stvarno nenadležnim u pogledu zahtjeva za otklanjanjem diskriminacije na način predložen u tužbi, kojim se tražilo nalaganje tuženoj za postupanje po Zaključku, koji između ostalog sadrži u sebi i nalog za usklađivanje platnih razreda i koeficijenata za poreznu upravu kroz izmjene i dopune Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, kao i nalog za upućivanje Nacrta Zakona o o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, što nije u nadležnosti ovog suda, te je u tom dijelu zahtjev odbacio.

Tuženi je osim dopuštenosti prigovorio i blagovremenosti podnesene tužbe, navodeći da je od prijema svakog pojedinog rješenja o plati za svakog tužitelja ponaosob počeo da teče zastarni rok.

Specifičnost sudske zaštite u antidiskriminacionim sporovima jeste da je podnošenje tužbe vezano prekluzivnim rokovima, pa ako se tužba ne podnese u određenom roku prestaje pravo na sudsku zaštitu i sud tužbu mora odbaciti, bez ulaska u meritum (suštinu) spora.

Na prekluzivne rokove sud pazi po službenoj dužnosti, jer se radi o procesnim pretpostavkama za vođenje jednog parničnog postupka.

Odredbom člana 13. stav 4. Zakona o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09, 66/16), propisano je da rok za podnošenje tužbe na osnovu člana 12. ovog Zakona iznosi (3) tri godine od dana saznanja o učinjenoj povredi prava, a najdalje (5) pet godina od dana učinjenja povrede. Kod kontinuirane

diskriminacije rok se računa od dana posljednje učinjene radnje. Rokovi se ne računaju u slučajevima sistemske diskriminacije. Rok za podnošenje zahtjeva za reviziju iznosi tri mjeseca od dana uručenja drugostepene presude.

Dakle, subjektivni rok iznosi tri godine, a objektivni rok iznosi pet godina, pri čemu kod kontinuirane diskriminacije rokovi se računaju od posljednje izvršene radnje.

Prigovor neblagovremenosti je sud cijenio neosnovanim, iz razloga što se u konkretnom slučaju radi o kontinuiranoj diskriminaciji, koja traje i danas, zbog čega nije protekao prekluzivni rok za podnošenje tužbe.

U postupcima utvrđenja diskriminacije, aktivno legitimisano (ovlašten da traži sudsku zaštitu kao učesnik jednog životnog događaja) lice koje je žrtva diskriminacije, u konkretnom slučaju tužitelj, dok je pasivno legitimisan (lice protiv kojeg se zaštita traži) u konkretnom tuženi koji je svojim radnjama odnosno propuštanjima po navodu tužitelja iste doveo u nepovoljniji položaj u odnosu na druge državne službenike.

Na pitanje aktivne i pasivne legitimacije sud također pazi po službenoj dužnosti, jer se radi o primjeni materijalnog prava tj. propisa koji nekome licu daje određeno pravo, a drugome licu određenu obavezu.

Dakle, u konkretnom slučaju tužitelj ima aktivnu legitimaciju da podnesu tužbu jer tvrdi da je žrtva diskriminacije, a tuženi je pasivno legitimisani jer su njegove radnje, odnosno propuštanja dovele do navodne diskriminacije tužitelja.

U antidiskriminacijskom postupku tužitelj dokazuje slijedeće činjenice: a) da postoji različito postupanje; b) da je to različito postupanje utemeljeno na jednom od zabranjenih osnova i c) postojanje komparatora ili hipotetičkog komparatora, kao osobu ili grupu osoba koja se nalazi u sličnoj situaciji kao i tužitelj. Tužilac nije dužan sve navedene činjenice dokazati u postupku sa stepenom sigurnosti. Sa stepenom sigurnosti tužilac je dužan dokazati da posjeduje karakteristike na osnovu koje smatra da je diskriminisan, te da su se postupci tuženog, zbog kojih je podnio tužbu, zaista i desili, odnosno postojanje radnje ili mjere tuženog i da je tom radnjom ili mjerom pogođen. Sa stepenom pretežne vjerovatnoće tužitelj nije dužan dokazati diskriminatorski osnov i različito postupanje u odnosu na komparatora.

Navodni počinitelj vjerovatnost diskriminacije može pobiti na dva načina: 1. tako da u postupku sa stepenom sigurnosti dokaže da tužitelj nije u sličnoj ili usporedivoj situaciji sa svojim komparatorom ili 2. da se razlika u postupanju ne zasniva na pravno zaštićenoj osnovi već na drugim objektivnim razlozima. Ukoliko ne uspije na navedeni način pobiti vjerovatnost diskriminacije, navodni počinitelj diskriminacije mora sa stepenom sigurnosti dokazati da je različito postupanje bilo objektivno opravdana i proporcionalna mjera.

Zaštićeni osnovi predstavljaju ključni element diskriminacije, jer različito tretiranje osoba postaje diskriminacija ukoliko se razlikovanje zasniva na jednom od zaštićenih osnova iz člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, pri čemu navedena zakonska odredba počiva na otvorenoj listi zaštićenih osnova. I član II tačka 4. Ustava Bosne i Hercegovine, te član 14. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda ukazuju na otvorenu listu osnova diskriminacije. Tačno je i da tužitelji u svojim navodima eksplicitno nisu naveli o kojem zaštićenom osnovu se u konkretnom slučaju radi, međutim ta okolnost sama za sebe ne navodi na zaključak da nema diskriminacija u ovoj pravnoj stvari. Zaštićeni osnov se ne mora nužno i izričito odnositi na „zabranjeni osnov“ iz člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije. Dovoljno je da se odnosi na neki uzrok koji se ne može odvojiti od zaštićene osnove, koja se u konkretnom slučaju u širem smislu odnosi na socijalno-ekonomski status tužitelja i njegova prava iz radnog odnosa.

Tokom postupka, kao rezultat izvedenih dokaza i provedenog dokaznog postupka, sud je utvrdio da su tužitelji zaposlenici Federalnog ministarstva finansija, Porezna uprava Federacije BiH, Sarajevo, te da obavljaju sljedeće poslove: Tužiteljica D.-V.S., Šef odsjeka za prinudnu naplatu -Porezna uprava Federacije BiH, Kantonalni porezni ured Zenica, počev od 01.02.2020.g., sa koeficijentom za obračun plaće 4,50. Mjesečna neto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM.

Tužiteljica Š.M.postavljena na radno mjesto Rukovodilac kantonalnog poreznog ureda-pomoćnik direktora u

Poreznoj upravi Federacije BiH- Kantonalni porezni ured Bihać sa koeficijentom 4,85 osnovu kojeg ima netto mjesečna primanja u iznosu od 2.117,40 KM.

Tužitelj R.H.postavljen na radno mjesto Šef odsjeka u Poreznoj upravi Federacije BiH- Kantonalni porezni ured Zenica Odsjek za edukaciju i registraciju sa koeficijentom za obračun plaće 4,50, počev od 01.01.2014.g. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM.

Tužiteljica M.S., postavljena na radno mjesto Šef Odsjeka u Poreznoj upravi Federacije BiH - Kantonalni porezni ured Zenica (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50, počev od 01.01.2014.g. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM.

Tužiteljica M.E., kći Z., postavljena na radno mjesto Šef Porezne ispostave Breza- Kantonalni porezni ured Zenica, u Poreznoj upravi Federacije BiH (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50, počev od 01.01.2022.g. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM.

Tužiteljica B.-A.S., kći S., postavljena na radno mjesto Šef Porezne ispostave Visoko, Kantonalni porezni ured Zenica u Poreznoj upravi Federacije BiH (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50, počev od 08.11.2021.g. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu od 1.823,79 KM.

Tužilac A.M.postavljen na radno mjesto Šef Porezne ispostave Žepče u Kantonalnom poreznom uredu Zenica (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu 1.823,79KM.

Tužilac K.DŽ., kći S., postavljena na radno mjesto Šef Porezne ispostave Goražde u Kantonalnom poreznom uredu Goražde (Šef unutrašnje organizacione jedinice) sa koeficijentom za obračun plaće 4,50. Mjesečna netto plata po osnovu utvrđenog koeficijenta je u iznosu 1.823 79KM. Dakle radi se rukovodećim pozicijama unutar porezne uprave kao organa uprave.

Sud je dalje utvrdio da je spornu Odluku broj 1067/2022 od 14.07.2022.godine, donijela Vlada FBiH, na osnovu člana 19. stav 2. Zakona o Vladi FBiH, a na prijedlog Federalnog ministarstva finansija. Navedenom Odlukom utvrđuju se radna mjesta kod kojih postoje posebni uslovi rada zbog obavljanja poslova na kojima je došlo do povećane odgovornosti za upravljanje i sigurnost cjelokupnog informacionog sistema Porezne uprave FBiH, kao posljedica digitalizacije procesa koji se izvršavaju putem složenih Informatičko-aplikacijskih poslova nad podacima koji se smatraju poreznom tajnom, zatim složenim informatičko-aplikacijski poslovi, kao i visina dodatka na plaću koji pripada zaposlenim koji obavljaju navedene poslove. Radna mjesta na kojima se obavljaju složeni informacijsko-aplikacijski poslovi u organizacionim jedinicama Porezne uprave su: a.) Sektor za informacionu tehnologiju : 1. Rukovodilac sektora-pomoćnik direktora, 2. Šef Odsjeka za projektovanje, razvoj i implementaciju IT sistema, Stručni savjetnik za projektovanje, razvoj i implementaciju informacionog sistema, Stručni savjetnik-projektant računarske mreže i mrežno-komunikacijskih servisa, Stručni savjetnik-senior programer, Viši stručni saradnik-razvojni programer, Viši stručni saradnik-razvoj i održavanje web stranica, Stručni saradnik-programer. 3. šef Odsjeka za održavanje sistema i podršku korisnicima IT sistema, Stručni savjetnik za održavanje i podršku informacionog sistema, Viši stručni saradnik za mrežnu i komunikacijsku podršku, Viši stručni saradnik-administrator mreže, Viši stručni saradnik-administrator baze podataka. Dalje se u tački IV navodi da visina dodatka na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi raspoređenim na radnim mjestima iz tačke II ove Odluke iznosi 30% od osnovne plaće.

Dakle, iz navedene Odluke sud je utvrdio da se dodatak na plaću navedenim zaposlenicima u IT sektoru, suprotno navodima tužitelja, ne daje ne samo iz razloga čuvanja poreske tajne, koju su dužni da čuvaju svi zaposlenici poreske uprave, nego i iz razloga povećane odgovornosti za upravljanje i sigurnost cjelokupnog informacionog sistema Porezne uprave FBiH, kao posljedica digitalizacije procesa koji se izvršavaju putem složenih Informatičko-aplikacijskih poslova nad podacima koji se smatraju poreznom tajnom, zatim složenim informatičko-aplikacijski poslovi. Također, i iz samog dopisa i apela ministarstva finansija u čijem sastavu je i poreska uprava, je podnijet zahtjev između ostalog i Vladi FBiH za hitnim postupanjem i djelovanjem u vezi sa alarmantnom situacijom u vezi održivosti informacionog sistema Porezne uprave i odliva stručnog IT kadra, koji apel i zahtjev je prethodio donošenju navedene Odluke.

Utvrđeno je da su se zaposlenici Poreske uprave i to sa područja različitih organizacionih jedinica obraćali

Sindikalnoj organizaciji koja im je pružila podršku.

Sud je također utvrdio da su pojedine organizacione jedinice Poreske uprave, izdavala rješenja u skladu sa spornom Odlukom, kojim su utvrđivanja i isplaćivani dodatci zaposlenicima IT Sektora.

Utvrđeno je i je Federalno ministarstvo finansija zaključivalo u postupku javne nabavke, Okviren/pojedinačne ugovore sa izabranim ponuđačima koji se odnose na održavanje informacionog i licencnog softvera Porezne uprave FBiH.

Član 6. Zakona o državnoj službi ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006, 77/2006 - odluka US, 34/2010 - odluka US, 45/2010 - dr. zakon, 4/2012, 99/2015 i 9/2017 - odluka Ustavnog Suda), propisano je da su radna mjesta u državnoj službi 1. Državni službenik se postavlja na jedno od sljedećih radnih mjesta: a) Rukovodeći državni službenici: 1. rukovodilac samostalne uprave i samostalne ustanove; 2. sekretar organa državne službe; 3. rukovodilac uprave i ustanove koje se nalaze u sastavu ministarstva; 4. pomoćnik rukovodioca organa državne službe; 5. glavni inspektori. b) Ostali državni službenici: 1) šef unutrašnje organizacione jedinice; 2) inspektori; 3) stručni savjetnik; 4) viši stručni saradnik; 5) stručni saradnik. 2. Vlada Federacije propisuje vrstu i složenost poslova koji se vrše u okviru radnih mjesta državnih službenika iz stava 1. ovog člana. 3. Kategorije u okviru radnih mjesta državnih službenika utvrđuju se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe u skladu s ovim zakonom i podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Članom 10. istog Zakona, propisano je da pomoćnik rukovodioca organa državne službe obavlja poslove rukovodnog karaktera unutar osnovne organizacione jedinice i odgovoran je za korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala dodijeljenih osnovnoj organizacionoj jedinici. Stavom 2. propisano je da pomoćnik rukovodioca organa državne službe za svoj rad i upravljanje odgovara rukovodiocu organa državne službe.

Članom 12. istog Zakona, propisano je da Šef unutrašnje organizacione jedinice rukovodi jedinicom i obavlja složenije poslove i odgovoran je za korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala dodijeljenih unutrašnjoj organizacionoj jedinici, a za svoj rad i upravljanje odgovara pomoćniku, odnosno sekretaru organa državne službe ukoliko u datom organu državne službe nema pomoćnika rukovodioca organa državne službe.

Članom 63. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, regulisano je da su Rukovodeći državni službenici u organima uprave i upravnim organizacijama na svim nivoima vlasti u Federaciji su: 1) direktor samostalne uprave i samostalne upravne organizacije; 2) sekretar organa uprave i upravne organizacije; 3) direktor uprave i upravne organizacije u sastavu organa uprave; 21 4) pomoćnik rukovodioca organa uprave i upravne organizacije; 5) glavni federalni i glavni kantonalni inspektori, odnosno glavni općinski inspektori. Rukovodeći državni službenici iz stava 1. ovog člana pomažu rukovodiocu organa uprave i upravne organizacije u rukovođenju osnovnim organizacijskim jedinicama i neposredno obavljaju poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Radna mjesta rukovodećih državnih službenika utvrđuju se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organa uprave i upravne organizacije. Rukovodioci organa državne službe mogu imati savjetnike koji nemaju status državnog službenika, a čija se radna mjesta utvrđuju pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Članom 3. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 45/2010, 111/2012, 20/2017 i 22/2019 - odluka Ustavnog Suda i "Sl. glasnik BiH", br. 74/2023 - odluka US BiH), regulisano je da će se pri određivanju iznosa plaća i naknada za zaposlene u organima vlasti Federacije poštivati sljedeća načela: 1) Ista plaća za isto radno mjesto: prema ovom načelu zaposleni u organima vlasti koji obavljaju poslove istog radnog mjesta odnosno iste ili slične poslove imaju pravo na istu osnovnu plaću po vrsti i stepenu stručne spreme; 2) Transparentnost: u skladu sa ovim načelom, prilikom raspisivanja javnih konkursa i oglasa za popunjavanje radnih mjesta obavezno se objavljuje podatak o pripadajućoj osnovnoj neto plaći za oglašena radna mjesta; 3) Fiskalna odgovornost: u skladu sa ovim principom utvrđivanje i isplata brutoplaća i naknada korisnicima prava koje tretira ovaj zakon na osnovu utvrđene osnovice može se vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene.

Članom 9. istog Zakona regulisani su Platni razredi i koeficijenti za izabrane dužnosnike, nosioce izvršnih funkcija i savjetnike, pa tako je za radno mjesto Predsjednik Federacije utvrđen platni razred I i koeficijent 10,00, platni razred II za radno mjesto Potpredsjednici Federacije, predsjedavajući domova Parlamenta Federacije, premijer Federacije sa koeficijentom 9,80, platni razred III za radno mjesto Zamjenici premijera Federacije, potpredsjedavajući domova Parlamenta Federacije sa koeficijentom 9,50, platni razred IV Ministri u Vladi Federacije sa koeficijentom 9, platni razred V za radno mjesto Predsjednici klubova u domovima Parlamenta Federacije sa koeficijentom 8,20, platni razred VI za radno mjesto Predsjednici radnih tijela domova Parlamenta Federacije sa koeficijentom 8,10, platni razred VII za radno mjesto Zamjenici predsjednika radnih tijela domova Parlamenta Federacije sa koeficijentom 8,00, platni razred VIII Poslanik/delegat u Parlamentu Federacije sa koeficijentom 7,80, platni razred IX za radno mjesto Federalni pravobranilac sa koeficijentom 7,60, platni razred X za radno mjesto Zamjenici federalnog pravobranioca sa koeficijentom 7,00, platni razred XI za radno mjesto Savjetnici predsjedavajućih domova Parlamenta Federacije i nosioca izvršnih funkcija sa koeficijentom 6,40, platni razred XII za radno mjesto Savjetnici rukovodioca samostalnih federalnih uprava i samostalnih federalnih upravnih organizacija sa koeficijentom 5,50. Osnovna plaća izabranog dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika utvrđuje se prema članu 6. ovog zakona

Članom 20. istog Zakona regulisani su Platni razredi i koeficijenti za državne službenike na sljedeći način:

Platni razred I, koeficijent 6,50 za radno mjesto:

- Sekretar Vlade Federacije,
- Sekretari domova Parlamenta Federacije.

Platni razred II, koeficijent 6,20 za radno mjesto:

- rukovodilac samostalne federalne uprave i samostalne federalne upravne organizacije,
- direktori ureda i službi koje osniva Vlada Federacije,
- sekretari Vrhovnog suda, Federalnog tužilaštva i Federalnog pravobranilaštva,
- direktor Federalne porezne uprave,
- direktori kaznenopopravnih zavoda,
- predsjedavajući Odbora državne službe za žalbe,
- sekretar federalnog organa uprave,
- direktor Agencije za državnu službu.

Platni razred III, koeficijent 5,70 za radno mjesto:

- članovi Odbora državne službe za žalbe,
- zamjenik direktora Federalne porezne uprave,
- zamjenik direktora kaznenopopravnih zavoda,
- pomoćnik rukovodioca federalnog organa uprave, - sekretar federalne upravne organizacije.

Platni razred IV, koeficijent 5,20 za radno mjesto:

- rukovodilac federalnog organa uprave i federalne upravne organizacije koje se nalaze u sastavu federalnog ministarstva,
- pomoćnik rukovodilaca federalne upravne organizacije,
- glavni federalni inspektor,
- rukovodeći državni službenici u uredima i službama koje osniva Vlada Federacije,
- pomoćnici direktora Agencije za državnu službu,
- pomoćnici sekretara Vlade Federacije
- stručni savjetnici u Federalnom tužilaštvu,
- interni revizori.

Platni razred V, koeficijent 4,85 za radna mjesta:

- pomoćnik rukovodioca federalnog organa uprave i federalne upravne organizacije u sastavu federalnog ministarstva,
- sekretar federalne uprave i federalne upravne organizacije u sastavu federalnog ministarstva,
- šefovi kabineta zamjenika premijera Vlade Federacije.

Platni razred VI, koeficijent 4,60, za radna mjesta:

- šef kabineta rukovodioca federalnog organa uprave i federalne upravne organizacije kojim ne rukovodi rukovodeći državni službenik,
 - rukovodilac osnovne organizacijske jedinice kojom ne rukovodi rukovodeći državni službenik,
 - sekretari radnih tijela domova Parlamenta Federacije.
- Platni razred VII , koeficijent 4,50 za radno mjesto
- šef unutrašnje organizacijske jedinice
- Platni razred VIII, koeficijent 4,30 za radno mjesto
- federalni inspektor
- Platni razred IX, koeficijent 4,10 za radno mjesto
- stručni savjetnik
- Platni razred X, koeficijent 3,90 za radno mjesto
- viši stručni saradnik 3,90
- Platni razred XI , koeficijent 3,70 za radno mjesto
- stručni saradnik.

Članom 23. istog Zakona propisan je dodatak na plaću po osnovu posebnih uvjeta rada iznosi: 1) za inspektore, glavne inspektore i direktore inspeksijskih tijela od 20% do 30% od osnovne plaće; 2) za deminare od 30% do 50% od osnovne plaće; 3) za zatvorske policajce-stražare do 30% od osnovne plaće; 4) za državne službenike i namještenike koji rade na poslovima koji zahtijevaju neposredan kontakt sa osuđenim osobama u kaznenopopravnim zavodima od 10% do 30 % od osnovne plaće; 5) za vatrogasce u iznosu do 30% od osnovne plaće; 6) za ostale poslove koji se vrše pod posebnim uvjetima određenim posebnim zakonom dodatak na plaću se može odrediti od 10% do 20%.

Poseban dodatak iz stava 1. ovog člana obračunava se na osnovnu plaću bez dijela plaće po osnovu radnog staža i čini sastavni dio plaće. Visina dodatka na plaću po osnovu posebnih uvjeta rada iz stava 1. ovog člana utvrđuje se u pravilniku o plaćama i naknadama organa državne službe, u skladu sa kriterijima utvrđenim u kolektivnom ugovoru. Rukovodioci organa uprave na svim nivoima vlasti će u svojim pravilnicima o plaćama i naknadama predvidjeti dodatke na plaću državnim službenicima koji imaju naučne stepene magistra i doktora nauka ako izvršavanje poslova zahtijeva takve kvalifikacije.

Članom 48. istog Zakona propisani su platni razredi, službena zvanja i koeficijenti za službenike zatvorske policije – straže, i to Platni razred I, Zapovjednik zatvorske policije - stražer koeficijent 5,20 , platni razred II Stariji nadzornik zatvorske policije - straže prve klase koeficijent 3,45, platni razred III Stariji nadzornik zatvorske policije - straže koeficijent 3,30, platni razred IV Nadzornik zatvorske policije - straže koeficijent 3,10, platni razred V Stariji zatvorski policajac - stražar prve klase koeficijent 2,95, platni razred VI Stariji zatvorski policajac - stražar koeficijent 2,80, platni razred VII Zatvorski policajac - stražar koeficijent 2,70

Članom 12a Zakona o poreznoj upravi FBiH ("Službene novine FBiH", br. 33/2002, 28/2004, 57/2009, 40/2010, 29/2011 - odluka US, 27/2012, 7/2013, 71/2014, 91/2015 i 44/2022), propisano je da na prijedlog ministra Vlada Federacije može donijeti odluku kojom će utvrditi pravo zaposlenika Porezne uprave koji rade na poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada, na poseban dodatak u visini do 30% od osnovne plaće. Odlukom iz stava 1. ovog člana utvrdit će se poslovi kod kojih postoje posebni uvjeti rada i procent posebnog dodatka za te poslove.

Dakle, tužitelj je u konkretnom postupku trebao dokazati sa stepenom vjerovatnoće slijedeće činjenice: a) da postoji različito postupanje; b) da je to različito postupanje utemeljeno na jednom od zabranjenih osnova i c) postojanje komparatora ili hipotetičkog komparatora, kao osobu ili grupu osoba koja se nalazi u sličnoj situaciji kao i tužitelj, dok je sa stepenom sigurnosti tužilac bio dužan dokazati da posjeduje karakteristike na osnovu koje smatra da je diskriminisan, te da su se postupci tuženog, zbog kojih je podnio tužbu, zaista i desili, odnosno postojanje radnje ili mjere tuženog i da je tom radnjom ili mjerom pogođen. Sa stepenom pretežne vjerovatnoće tužitelj nije dužan dokazati diskriminatorski osnov i različito postupanje u odnosu na komparatora.

Tuženi, kao navodni počinitelj vjerovatnost diskriminacije može pobiti na dva načina: 1. tako da u postupku sa

stepenom sigurnosti dokaže da tužitelj nije u sličnoj ili usporedivoj situaciji sa svojim komparatorom ili 2. da se razlika u postupanju ne zasniva na pravno zaštićenoj osnovi već na drugim objektivnim razlozima. Ukoliko ne uspije na navedeni način pobiti vjerovatnost diskriminacije, navodni počinitelj diskriminacije mora sa stepenom sigurnosti dokazati da je različito postupanje bilo objektivno opravdana i proporcionalna mjera

Po ocjeni suda tužitelj je tokom postupka sa stepenom vjerovatnoće dokazao da postoji različito postupanje, međutim sa stepenom vjerovatnoće nije dokazao da je to različito postupanje utemeljeno na jednom od zabranjenih osnova, te sa stepenom vjerovatnoće nije dokazao postojanje komparatora kao osobe ili grupe osoba koja se nalazi u istoj ili sličnoj situaciji.

Za razliku od tužitelja, tuženi je dokazao da sa stepenom sigurnosti da tužitelj nije u sličnoj ili usporedivoj situaciji sa svojim komparatorom i da se razlika u postupanju ne zasniva na pravno zaštićenoj osnovi već na drugim objektivnim razlozima.

Sud smatra da su tužitelji sa stepenom vjerovatnoće dokazali da postoji različito postupanje, međutim po ocjeni suda nisu dokazalo sa stepenom vjerovatnoće da je to različito postupanje utemeljeno na jednom od zabranjenih osnova niti su dokazali postojanje komparatora ili hipotetičkog komparatora, kao osobu ili grupu osoba koja se nalazi u sličnoj situaciji kao i tužitelj.

Nije sporno da su tužitelji državni službenici, na koje se primjenjuje Zakon o državnim službi u FBiH, kao i Zakon o radu ukoliko nije u suprotnosti sa Zakona o državnoj službi.

Nije sporno ni da su prvo, treće, četvrto, peto i šesto tužitelji Šefovi unutrašnjih organizacionih jedinica u Poreznoj upravi FBiH, koja je organizaciono u sastavu Federalnog ministarstva finansija i da su u istom platnom razredu VII sa istim koeficijentom 4,50, kao i šefovi unutrašnjih organizacijskih jedinica drugih federalnih organa, a drugotužiteljica kao pomoćnica rukovodioca Porezne uprave FBiH, koja je organizaciono u sastavu Federalnog ministarstva finansija su u istom platnom razredu V sa istim koeficijentom 4,85 kao i pomoćnici rukovodilaca drugih federalnih organa uprave i federalnih organizacij koja su u sastavu u nekog od federalnih ministarstava i među pripadnicima tih istih grupa nema razlike.

Po ocjeni suda tužitelj nije dokazao sa stepenom vjerovatnoće postojanje komparatora ili hipotetičkog komparatora, kao osobu ili grupu osoba koja se nalazi u sličnoj situaciji kao i tužitelj.

Naime, tužitelj se neosnovano upoređuju sa Federalnim pravobraniocem i Zamjenicima federalnog pravobranioca, s obzirom da su tužitelji državni službenici, a Federalni pravobranilac i njegovi zamjenici to nisu (platni razredi i koeficijenti za iste su određeni u potpuno drugoj glavi - II i članu 9. Zakona). Prema odredbama člana 1. Stav 2. Zakona o državnoj službi u FBiH Federalni pravobranilac i njegovi zamjenici nemaju status državnih službenika jer nisu lica postavljena rješenjem na radno mjesto u organ državne službe obzirom da su isti imenovani u skladu sa odredbama član 21. posebnog Zakona o federalnom pravobranilaštvu. Federalno pravobranilaštvo je osnovano posebnim Zakonom o federalnom pravobranilaštvu kao poseban i samostalan organ koji preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Federacije BiH (član 1. Zakona), obavlja poslove zastupanja Federacije BiH i svih njenih organa i tijela koji nemaju svojstvo pravnog lica u sporovima iz različitih oblasti pred sudovima i upravnim organima na području cijele BiH (dok tužitelji obavljaju poslove vezane za njihovu organizacionu jedinicu i porezni ured i to u uredima u svojim sjedištima, a ne i izvan ureda i sjedišta). Zatim Federalnog pravobranioca i njegove zamjenike imenuje Premijer uz saglasnost zamjenika Premijera, a imenovanje potvrđuju oba doma Parlamenta FBiH (Član 21. Zakona), pa Federalni pravobranilac i njegovi zamjenici ne spadaju u kategoriju državnih službenika iz Zakona o državnoj službi u FBiH i iz Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH. Odredbama Člana 41. stav 2. posebnog Zakona o federalnom pravobranilaštvu je regulisano da visinu plaće Federalnog pravobranioca i njegovih zamjenika određuje Vlada FBiH koje odredbe nisu stavljene van snage odredbama člana 69. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH.

Po ocjeni suda tužitelji također neosnovano upoređuju svoje plaće, platne razrede i koeficijente sa plaćama za poslove na radnim mjestima iz platnih razreda: II sa koeficijentom 6,20, III sa koeficijentom 5,70 i IV sa koeficijentom 5,20 iz člana 20. važećeg Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH (kao što navode: savjetnik Ustavnog suda FBiH - 5,20, članovi Odbora državne službe za žalbe - 5 70, pomoćnik

rukovodioca samostalnog federalnog organa uprave - 5,70, sekretar samostalne federalne upravne organizacije - 5,70, predsjedavajući Odbora državne službe za žalbe - 6,20) jer se ti poslovi obavljaju sa povećanom odgovornošću u samostalnim federalnim organima uprave, samostalnim upravnim organizacijama i samostalnim pravosudnim organima koji nisu u sastavu nekog drugog federalnog organa, odnosno ministarstva, dok je Porezna uprava F BiH u sastavu Federalnog ministarstva finansija i radi se o različitim poslovima iz različitih oblasti, o različitim načinima obavljanja istih, različitim odgovornostima i slično, a ne mogu sva radna mjesta, pa ni rukovodeća u federalnim organima i organizacijama imati isti platni razred i iste koeficijente.

Također, na saradnike i savjetnike u Ustavnom sudu F BiH ne primjenjuje Zakon o državnoj službi u F BiH i Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH prema Presudi Ustavnog suda F BiH br. U-31/18 od 26. 3. 2019.g. („Službene novine F BiH” br. 22/19).

Nadalje, neosnovano i nedokazano tužitelji upoređuju svoje plaće i sa plaćama inspektora, glavnih inspektora i direktora inspeksijskih tijela jer je u članu 23. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH za iste regulisan dodatak na plaću od 20% do 30% od osnovne plaće po osnovu posebnih uslova rada — rada na terenu koji bi se mogao smatrati i rizičnim zbog neposredne kontrole poslovanja kod različitih pravnih lica različitih vlasnika i odgovornih lica, a tužitelji ne dokazuju ni sa sepenom vjerovatnoće po kakvim to eventualno posebnim uslovima rada oni obavljaju svoje poslove vezane za njihovu organizacionu jedinicu i porezni ured i to u uredima u svojim sjedištima, a ne i izvan ureda i sjedišta da bi se eventualno i za njihove poslove trebao regulisati dodatak na plaću.

Također, neosnovano tužitelji upoređuju svoje plaće i sa plaćama Zapovjednika zatvorske policije straže sa koeficijentom 5,20 jer su za iste platni razredi i koeficijenti određeni u potpuno drugoj glavi - IV i Članu 48. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH, a radi se o specifičnim i rizičnim poslovima sa radom pod posebnim uslovima — kontrola, čuvanje i briga o zatvorenicima, dok su, kako je naprijed navedeno, platni razredi i koeficijenti za tužitelje regulisani u drugoj glavi - III i Članu 20. navedenog Zakona, a tužitelji ne dokazuju pa ni sa stepenom vjerovatnoće posebne uslove rada za obavljanje svojih poslova.

Neosnovano i nedokazano tužitelji upoređuju svoje plaće i sa plaćama radnih mjesta iz Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7, 2022.g. („Službene novine F BiH” br. 57/22) za koje je regulisan dodatak na plaću od 30 %. Naime, Vlada F BiH je imala ovlaštenja za donošenje navedene Odluke u članu 10. stav 2. Zakona o Vladi F BiH i u članu 12a. Zakona o Poreznoj upravi F BiH u vezi sa članom 2. stav 1 . istog Zakona kojim je regulisan prioritet u primjeni istog.

Odredbama člana 2. stav 1. Zakona o Poreznoj upravi F BiH je regulisano da ukoliko su odredbe tog zakona kojim se reguliraju organizacija i rukovodstvo Porezne uprave, saradnja Porezne uprave sa drugim vladinim organima, prava i obaveze zaposlenika Porezne uprave, prava i obaveze Porezne uprave i poreznih obveznika, identifikacija registracija poreznih obveznika, podnošenje poreznih prijava i plaćanje poreza, razrez i naplata poreza, prinudna naplata poreznih obaveza, inspeksijski nadzor, obračun i naplata kamata, odbici i povrat više plaćenih poreza, rokova zastare za razrez, naplata i povrat poreza, žalbe na porezna rješenja, administrativne kazne za porezne prekršaje, podzakonski akti, uručenje dokumenata i porezna mišljenja, drugačije uređene drugim zakonima u Federaciji BiH, tada će odredbe ovog zakona imati prioritet nad drugim odredbama u navedenim oblastima.

Odredbama Člana 12a. Zakona o Poreznoj upravi F BiH dato je ovlaštenje Vladi F BiH da na prijedlog Federalnog ministra finansija donese odluku kojom će utvrditi pravo uposlenika Porezne uprave F BiH koji rade na poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada, poseban dodatak u visini do 30% od osnovne plaće, što znači da je diskreciono pravo Vlade F BiH da cijeni sve činjenice koje se tiču dodatka na plaću odnosno posebne uslove rada i na osnovu tih činjenica donese odluku a Odluka se odnosi na specifične složene informatičko — aplikacijske poslove na kojima je došlo do povećane od odgovornosti za upravljanje i sigurnost cjelokupno Informaciono sistema Porezne uprave F BiH kao posljedice digitalizacije procesa.

Dakle, suprotno navodima tužiteljao obaveza čuvanja porezne tajne nije bio razlog ni opravdanje za donošenje navedene Odluke, nego povećanih rizika i odgovornost zaposlenika, a poslovi iz navedene Odluke obavljaju od povećanim rizicima sa povećanom odgovornošću što predstavlja posebne uslove rada a svakako se radi i o deficitarnim kadrovima, što proizilazi i iz samog prijedloga Ministarstva finansija pa i apela upućenog istim.

Dakle, razumno opravdanje i legitiman cilj koji opravdava različito postupanje, sve i ako se uzme da se radi o istoj ili sličnoj skupini, imajući u vidu poslove koje obavljaju u sklopu svog radnog mjesta, se ogleda u tome što se radi o poslovima koji zahtijevaju povećano opterećenje, angažman i odgovornost u radu, te posebnu stručnost i kompetencije imajući u vidu da ti poslovi obuhvataju održavanje cjelokupnog hardversko softverskog poreznog sistema za područje cijele Federacije BiH, a minimalan zastoj potencijalno može uzrokovati gotovo nenadoknadivu štetu za budžete Federacije BiH, kantona, gradova, općina i pravnih i fizičkih lica.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno neosnovani i nedokazani su navodi tužitelja da je došlo do diskriminacije, odnosno kršenja principa „ista plata za isto radno mjesto“ iz člana 3. stav 1. alineja 1. Zakona o platama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH jer taj princip nije prekršen ni određivanjem platnih razreda i koeficijenata ni određivanjem dodatka na plaću ni u Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH ni u Odluci o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. obzirom da se navedeni princip odnosi samo na osnovnu platu iz člana 6. stav 1. navedenog Zakona.

Dakle, navedenim Zakonom su različiti platni razredi i različiti koeficijenti i regulisani za različita radna mjesta i različite uslove označene različitim nazivima što se po ocjeni suda ne može smatrati diskriminacijom dok se navedeni rizici ne odnosi i ne može primijeniti u odnosu na dodatke na plaću regulisane navedenim Zakonom i Odlukom o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g.

Tužitelji se neosnovano pozivaju na Zaključak Parlamenta F BiH s obzirom da se istim ne nalaže da se za poslove na radnim mjestima koje obavljaju tužitelji regulišu identični platni razredi i koeficijenti kao za poslove na radnim mjestima koje tužitelji pominju u tužbu, niti se nalaže da se poslovi na radnim mjestima koje obavljaju tužitelji odrede kao poslovi sa posebnim uslovima rada i da se za iste odredi dodatak na plaću od 30%.

Donošenjem navedenog Zaključka Vlada F BiH se koristila svojim ovlaštenjem iz člana 12a Stav 2. Zakona o Poreznoj upravi F BiH i donijela Odluku o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. („Službene novine F BiH“ br. 57/22), a samo činjenica da druga radna mjesta, odnosno radna mjesta tužitelja nisu obuhvaćena tom Odlukom ne može značiti da su predmetom diskriminacije, dok se izmjene i dopune Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH donose u posebnim procedurama (inicijativa, nacrt, prijedlog, parlamentarna procedura) i za iste nije određen nikakav prekluzivni rok, niti postoji obaveza da se izmjenama i dopunama za radna mjesta tužitelja odrede veći koeficijenti i/ili dodatak na plaću.

Da bi došio do prebacivanja tereta dokazivanja sa tužitelja na tuženu prema odredbama člana 15. Stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije tužitelji trebaju učiniti vjerovatnim, odnosno dokazati prima facie diskriminaciju (na prvi pogled) u okviru istih grupa kojim pripadaju, a tužitelji to nisu učinili, pogotovo nisu učinili vjerovatnim, ni dokazali prima facie diskriminaciju u okviru istih grupa kojim pripadaju uzrokovanu propisima.

Dakle, tužitelji su u tužbi ukazali na različita radna mjesta u Poreznoj upravi F BiH i u drugim federalnim organima i institucijama i na različite platne razrede i koeficijente za određivanje visina plaća za različita radna mjesta sa različitim nazivima što se nikako ne može smatrati diskriminacijom i nejednakim postupanjem prema tužiteljima jer određivanje različitih platnih razreda i koeficijenata za određivanje visina plaća za različita radna mjesta i poslove u Zakonu o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH i određivanje dodatka na plaću u Zakonu i u Odluci o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. nije zasnovano ni na kakvom zabranjenom osnovu

(individualna svojstva kao što su rasa, boje kože, jezik, vjera i sl. ili druga okolnost) u odnosu na tužitelje i u okviru grupa kojim pripadaju, a tužitelji nisu dokazali drugačije.

Dakle, sud nije našao da postoji diskriminacija, niti nejednakog postupanja prema tužiteljima u okviru istih grupa kojima tužitelji pripadaju ni po osnovu nekog od individualnih svojstava (rasa, boja kože, jezik, vjera i sl.), a ni po nekom drugom osnovu i okolnosti prema definiciji iz člana 2. Stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, a regulativa iz člana 20. i iz ostalih članova Zakona o plaćama i naknadama u organima Vlasti Federacije BiH („Službene novine F BiH” br. 45/10, 1 11/12, 20/17) i iz Odluke o posebnim uslovima rada i dodatku na plaću zaposlenim u Poreznoj upravi F BiH V. broj: 1067/22 od 14. 7. 2022.g. („Službene novine F BiH” br. 57/22) nije od strane nadležnog Ustavnog suda BiH ocijenjena ni kao neustavna, ni kao suprotna ratifikovanim međunarodnim konvencijama i propisima, ni kao diskriminatorska, odnosno tuženi je dokazao da je za određivanje navedenog dodatka za zaposlenike IT sektora tuženi imao legitiman cilj.

Naime, prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, koju slijedi i Ustavni sud Bosne i Hercegovine (Odluka o dopustivosti u predmetu Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP 765/08 od 15.06.2010. godine) diskriminacija nastupa ako se lice ili grupa lica koji se nalaze u analognoj situaciji različito tretiraju na osnovu spola, rase, boje, jezika, vjere... u uživanju prava iz Evropske konvencije, a ne postoji objektivno i razumno opravdanje za takav tretman ili upotreba sredstava naspram željenog cilja koji nisu u proporcionalnom odnosu, pri čemu je nevažno je li diskriminacija posljedica različitog zakonskog tretmana ili primjene samog zakona (u kom pravcu je Ustavni sud Bosne i Hercegovine izrazio svoj stav pobliže izložen u Odluci u predmetu broj U 38/02 od 19.12.2003. godine).

Tužitelji tokom postupka nisu pružili dovoljno dokaza, ocjenom kojih bi se moglo pokazati da se zaista radi o diskriminaciji po bilo kom osnovu, kako je navedeno u članu II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, jer diskriminirajuća primjena zakona u konkretnom slučaju nije očigledna, čime se navodi tužitelja o diskriminaciji pokazuju nedokazanim. Zato standard vjerovatnosti da je došlo do diskriminacije koji su tužitelji bili dužni dokazati nije ostvaren, jer nema dokazanosti činjenica koje bi potvrdile da je do različitog postupanja kroz spornu odredbu Zakona i donošenjem same sporne Odluke, došlo bez objektivnog i razumnog opravdanja.

Samo u situaciji da su tužitelji dokazali tu vjerovatnoću, a tuženi nije dokazao da nije bilo diskriminacije, odnosno da je sud utvrdio postojanje osnova potraživanja sud bi mogao odlučivati i o visini zahtjeva. Tužitelji traže naknadu štete, pa moraju dokazati i štetnu radnju (nije dokazano), štetnu posljedicu (opisane u nalazu vještaka) i vezu između to dvoje.

Tužitelji su na okolnost visine štete izveli dokaz vještačenja po vještaku ekonomske struke koji je utvrdio pojedinačne iznose šteta, a ista u ukupnom iznosi 94.814,62 KM.

S obzirom da je sud našao da u konkretnom tužitelji nisu diskriminisani, posljedično prednjem utvrđenju sud je odbio i zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da tužiteljima nadoknadi materijalnu štetu, u ukupnom iznosu od 94.814,62 KM, koji zahtjev se odnosi na razliku plate u utuženom periodu koju su tužiteljji dobili i plate koju bi tužitelji dobili da im je bio priznat dodatak na platu od 30 % u naznačenim periodima, s obzirom da tužitelji nisu dokazali da je u konkretnom postupanjem tuženog, odnosno njegovim propuštanjem došlo do diskriminacije, koja je za posljedicu imala nastupanje štete za tužitelje u navedenom iznosu.

Dakle utvrđeno različito postupanje tužitelja u smislu određivanja različitih platnih razreda i koeficijenata rukovodećih državih službenika u Poreznoj upravi FBiH u odnosu na ostale rukovodeće državne službenike, i ostale državane službenike, koji su nastali osnovnom člana 20. Zakona o plataama i naknadama u organima vlasti kao donošejne sporne Odluke, nije bilo uvjetovano zabranjenim osnovom, odnosno navedeno je imalo legitiman cilj. Tužitelji nisu dokazali sa stepenom vjerovatnosti da su navedeni rukovodeći državni službenici i odgovarajući komparatori, a s druge strane tuženi je iako na njega nije ni prešao teret dokazivanja sa stepenom sigurnosti dokazao da komparatori nisu odgovarajući jer se ne radi o istim i sličnim poslovima, a samo definisanje zaposlenika navedenih kategorija rukovodećim državnim službenicima u smislu Zakona o državnoj službi i Zakona o organizaciji uprave, ne stvara iste ili slične okolnosti, po ocjeni ovog suda, a tuženi je također sa stepenom sigurnosti sigurnosti dokazao da je tuženi imao legitiman cilj kod različitog postupanja.

Sud je cijenio iskaze saslušanih tužitelja u dijelu koji nisu bili u suprotnosti sa izvedenim materijalnim dokazima, dok nije cijenio u dijelu koji se odnosi na iznijeta lična mišljenja tužiteljica.

Shodno svemu izloženom sud je stava da je tužbeni zahtjev u dijelu utvrđenja diskriminacije i obavezivanja tuženog na naknadu štete neosnovan, te je kao takav odbijen, dok se u dijelu zahtjeva za nalažanje tuženom za postupanje po spornom Zaključku, sud oglasio stvarno nenadležnim, te takav zahtjev odbacio kao nedopušten.

Sud je cijenio i ostale navode strankama, kao i provedene dokaze, ali kako nisu mogli biti od uticaja na donošenje odluke to ih sud nije posebno obrazlagao.

Odluka o troškovima postupka donesena je u skladu sa odredbom člana 386. stav 1., 387. stav 1. i 396. stav 1. Zakona o parničnom postupku FBiH, a u skladu sa odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata FBiH.

Tužitelji u postupku nisu uspjeli ni djelimično u postupku radi čega je odbijen i zahtjev za naknadu troškova postupka u iznosu od 23.266,20 KM.

Tuženi iskazanim troškovnikom potražuju troškove sastava odgovora na tužbu, kao i za zastupanja na glavnoj raspravi od 30.10.2024.godine, u iznosima od po 1.200,00 KM, što sve ukupno iznosi 2.400,00 KM, koji iznos je tuženom i dosuđen.

Budući da su tužiteljice izgubile parnicu u cjelosti to je iste sud obavezao na naknadu troškova postupka u potraživanom iznosu od 2.400,00 KM.

Shodno svemu navedenom sud je odlučio kao u izreci.

S U D I J A
Ivana Baković-Jukić

PRAVNA POUKA

Protiv ove presude stranke imaju pravo žalbe u roku od 30 dana. Rok za žalbu za tužitelje počinje teći od dana donošenja presude a za tuženog od dana dostavljanja pismenog otpavka odluke. Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Zenici, putem ovog suda, u tri primjerka.